

אגף שיקום נכים
כתובת נאמנה לנכה



**שירותים וזכאויות
לנכי צה"ל
הסבר ומידע**



נובמבר 2016
חשון תשע"ז



**אגף שיקום נכים במשרד הביטחון
בהיותו גוף ממלכתי המבטא כבוד, הוקרה
ומחויבות לנכי צה"ל.
האגף יפעל באמצעות עובדיו למתן שירות
מקצועי, מהיר ואנושי למען שיקום הנכה
ושילובו בחברה ובתעסוקה,
תוך חתירה לתפקוד מיטבי, ככל שניתן,
ולשיפור השירות באורח מתמיד.**

זכאים יקרים שלום רב,

אגף שיקום נכים במשרד הביטחון בהיותו גוף ממלכתי המבטא כבוד, הוקרה ומחויבות לנכי צה"ל, יפעל באמצעות עובדי האגף למתן שירות מקצועי, מהיר ואנושי למען שיקום הנכה ושילובו בחברה ובתעסוקה, תוך חתירה לתפקוד מיטבי, ככל שניתן, ולשיפור השירות באורח מתמיד.

שיקום הינו תהליך מורכב. בניית תוכנית **שיקום משולבת לזכאי** ובשיתופו מהווה את היסוד לשיקום ונעשית בשיתופם של כל התחומים הפועלים באגף: השיקום הרפואי, השיקום הסוציאלי, הרווחתי והתעסוקתי ואנו כעובדי האגף מתחייבים לעשות כל מאמץ למען שיקומו של כל זכאי וזכאי.

בשנת 2011 נבנתה ונחתמה ע"י עובדי האגף בשיתוף עם ארגון נכי צה"ל **אמנת השירות של אגף שיקום נכים**. אני רואה באמנה זו תעודת זהות ערכית של האגף ואין לי ספק כי הערכים המופיעים בה צריכים להיות **המצפן המכוון** את פעולתנו וצעדנו למען הזכאים.

מטרת האמנה לעגן מחויבותנו בקוד אתי המשותף לכלל צוות העובדים באגף על מנת למלא את ייעודנו במענה ובשרות איכותי לזכאים ולהיות **כתובת נאמנה לנכה**.

לאחרונה הופעלו באגף דרכי התקשרות מתקדמות כגון: שדרוג אתר האינטרנט האגפי, עדכונים באמצעות מסרונים, הרחבת פעילות המוקד הטלפוני וכד'.

בחוברת שלפניכם תוכלו למצוא מידע והסבר אודות השירותים הניתנים על-ידי האגף, הזכויות להן הינכם זכאים, הדרך למימושן ודרכי ההתקשרות עם עובדי האגף השונים.

כארגון לומד, נמשיך בהתייעלותנו ובשיפור במתן השירות.

אני מאמין ששיח הדדי ועבודה משותפת הם המפתח לשיפור מתמיד בעשייתנו למענכם הזכאים.

בברכה נאמנה

משה צין

סמנכ"ל ור' אגף שיקום נכים

עמוד

2	 <u>ייעוד האגף</u>
3	 <u>מכתב סמנכ"ל וראש אגף שיקום נכים</u>
5	 מבוא
6	 פרק ראשון אמנת שירות
11	 פרק שני תביעות וועדות רפואיות
12	 תביעות והכרה
15	 ועדות רפואיות
20	 פרק שלישי שירותים וזכאויות
21	 שירותים רפואיים
27	 שיקום סוציאלי
33	 רוחה, תגמולים והטבות
54	 דיור
58	 תעסוקה
62	 רכב רפואי וניידות
68	 נושאים כלליים
69	 פרק רביעי דרכי התקשרות עם גורמי אגף השיקום
70	 מוקד טלפוני ואתר האינטרנט
72	 מחוזות
80	 מטה
81	 פניות הציבור
82	 וועדות רפואיות

מבוא

חוברת זו נועדה להביא לידיעת ציבור נכי צה"ל מידע תמציתי על השירותים, הזכאויות ודרכי ההתקשרות עם גורמים אגף שיקום נכים במשרד הביטחון.

אין לראות במידע הכתוב בחוברת את הנוסח המוסמך והמלא של החוק, התקנות וההוראות. האמור בנוסח החוק, התקנות וההוראות – הוא הנוסח המחייב.

כמו כן, אין במידע המופיע בחוברת כדי לענות על כל מקרה.

מידע מפורט יותר והסברים על התנאים למימוש הזכויות והשירותים המפורטים בחוברת, ניתן לקבל באתר האינטרנט האגפי (בכתובת: www.shikum.mod.gov.il), באמצעות המוקד הטלפוני (בטל' 03-7776777) ובמחוזות שיקום נכים הפרוסים ברחבי הארץ.

כל האמור בחוברת זו לגבי נכים מתייחס גם לנכות, אלא אם נאמר אחרת, וכל האמור לגבי עובדי אגף שיקום נכים מתייחס גם לעובדות אגף שיקום נכים.

פרק ראשון

אמנת שירות

יעוד האגף

אגף שיקום נכים הינו גוף מקצועי, המהווה כתובת נאמנה לנכה ומשרת את אוכלוסיית הנכים במערכת הביטחון למען שיקומם.

אגף שיקום נכים במשרד הביטחון הינו גוף ממלכתי המבטא כבוד, הוקרה ומחויבות לנכים. עובדי האגף יתנו שירות מקצועי, מהיר ואנושי למען שיקום הנכה ושילובו בחברה. תוך חתירה לתפקוד מיטבי, ככל שניתן ולשיפור השירות באורח מתמיד.

כתב אמנת השירות הינו מסמך יסוד המבטא את מחויבותנו, כעובדי אגף השיקום ומנהליו, אל נכי צה"ל ומערכת הביטחון המוכרים כזכאים, ואת דרך פעולתנו על בסיס מקור הסמכות החוקי, הערכים וכללי היסוד.

מטרות האמנה הן: לעגן מחויבותנו בקוד אתי, המשותף לכל צוות העובדים באגף, על מנת למלא את ייעודנו במענה ובשירות איכותי לזכאים. להיות כתובת נאמנה לנכה. להשתפר ולשפר באופן מתמיד את עשייתנו.

עובדי אגף השיקום יעבדו בשיתוף פעולה עם ארגון נכי צה"ל למען שיקומם של הזכאים. האמנה אינה באה במקום החוקים, התקנות וההוראות, המחייבים כל אחד מאתנו, כמקור הסמכות החוקי.

ערכי היסוד וכללי היסוד מהווים בסיס לכללי התנהגות אותם אנו מבקשים לאמץ כמצפן לעשייתנו. אנו מתחייבים לעשות כל מאמץ לשיקומו של כל זכאי.

ערכי יסוד

אחריות

האחריות של עובדי אגף השיקום תבוא לידי ביטוי בשותפות פעילה ובנכונות לפעול במלוא המחויבות להשגת ייעוד האגף ולביצוע מוקדם ושלם של התפקיד במסגרת הסמכות.

אמינות

אמינותם של עובדי אגף השיקום תבוא לידי ביטוי בדפוס התנהגות הוגן, ממנו יוכל הזכאי, מקבל השירות, להסיק כי ניתן לסמוך על מה שהעובד אומר ועושה.

ארגון לומד

ארגון לומד הוא ארגון שנמצא בתהליך מתמיד של למידה שמתורגמת לשיפור מעשי של התפקוד בתחום המקצועי, השירותי והארגוני.

כבוד האדם

עובדי אגף השיקום יראו, בכל פעולה והתנהגות, את הזכאי כאדם בעל ערך עצמי ושווה לזולתו.

מקצועיות

מקצועיות אגף השיקום ועובדיו מתבטאת בהגשמת ייעוד האגף באופן נכון ובפתרון בעיות בהצלחה על פי גוף הידע המיוחד שברשותם. האגף ועובדיו יוכלו להסביר פעולותיהם בהסתמך על גוף ידע זה.

נציגות - ממלכתיות

הנציגות של עובדי אגף השיקום היא בנאמנותם לחוקי מדינת ישראל המתבטאת בכל עשייתם המכוונת לשיקומם של נכי צה"ל ומערכת הביטחון, שילובם החברתי והסיוע למימוש זכויותיהם.

שירותיות

הגישה השירותית תתבטא בפעילות עובדי אגף השיקום מתוך ראייה המציבה את הנכה במרכז העשייה.

כללי יסוד

אנו עובדי/ות אגף השיקום מתחייבים/ות:

- לבצע תפקידנו מתוך הזדהות עם ייעוד האגף.
- לביצוע מלא של הנדרש מאתנו על פי תפקידנו והסמכויות שניתנו לנו.
- לגילוי מתמיד של מעורבות, יוזמה, התמדה ונכונות לקחת חלק בכל תוצאה של התנהגותנו ופעילותינו.
- למלא תפקידנו באופן נכון, במקצועיות, בדייקנות, בכנות ובהגינות.
- למסור לזכאי בשפה מובנת מידע מלא, עדכני ומדויק על זכויותיו ותהליכי מימושן.
- לפעול ככל שניתן לזיהוי צרכי הזכאי, לאיתור פתרונות הולמים ולענות לפניותיו בפרקי הזמן שנקבעו בהוראות אגף השיקום.
- לפעול על פי מדדי שירות שנקבעו בהוראות אגף השיקום, אשר יתעדכנו וישתכללו באופן מתמיד.
- להעניק יחס הוגן ושוויוני לכל הזכאים, תוך מתן הזדמנות שווה לשיקום, שילוב חברתי ומימוש זכויות.
- לנהוג בכל נכה ונכה ביחס של כבוד, ללא משוא פנים, תוך הקשבה, אמפטיה, סובלנות, אדיבות ורגישות.
- לתת שירות תוך שמירה על צנעת הפרט ותוך התחשבות, ככל שניתן, ברצונו של הנכה באשר לתהליך שיקומו.
- לפעול להתאמה מיטבית של גוף הידע לסביבה המשתנה ולצרכים המשתנים של הזכאים. התאמת הידע תעשה בדרך של הפקת לקחים מהניסיון ומחקר הלמידה, כל זאת ברמת העובד/ת וברמת הארגון.
- לראות עצמנו שליחים של מדינת ישראל הפועלים מטעמה למען שיקום נכי צה"ל ומערכת הביטחון. פעילותינו תהיה אך ורק מתוקף תפקידנו והסמכויות שניתנו לנו.
- לפעול להנגשת המידע לנכים, לקיצור ופישוט תהליכים.

התחייבות האגף לזמן שירות בתחומים הבאים: (במסמך זה ימים הכוונה לימי עבודה)

התחייבות האגף לזמן שירות בתחומים השונים בהם מטפל האגף. (במסמך זה המושג "ימים" מתייחס לימי עבודה)

תביעות והכרה

1. במסלול ירוק הכולל רק חבלות ופציעות שהקשר לשירות הוא חד משמעי וברור - עד 14 יום מיום הגשת הבקשה.
2. בתביעה של חבלה ופציעה שאין קשר חד משמעי - 4 חודשים מיום הגשת החומר.
3. בתביעה שמאפיינה העיקרי הוא מחלה - עד 9 חודשים מיום הגשת החומר.

ועדות רפואיות

1. מתחייבים להגיש לוועדה הרפואית הרלוונטית כל זכאי שקצין התגמולים הכיר אצלו בנכות חדשה. לא יאוחר מ-45 יום, מהיום שהכנת התיק הושלמה.
2. קבלת העתק פרוטוקול דבר הנכה בוועד, מיידית עם סיום הוועדה.

שירותים רפואיים

1. ימי קבלת קהל במחוזות:
ימי שני וחמישי 08:00-13:00. יום ד' 15:00-18:00. בשלוחת נתניה ימי קבלת קהל ביום ראשון וחמישי 08:00-12:00 ויום רביעי 16:00-18:00. מחוז שיקום חיפה: יום ג' 08:00-13:00.
2. מתחייבים לסיים ההליכים הקשורים בהפניות לבקשת תרופות מרגע אישור רופא - עד 7 ימים.
3. מתחייבים לסיים ההליכים הקשורים בהפניות לבקשת חמי מרפא בזכאות - עד 7 ימים מיום פניה.
4. קבלת ציוד רפואי - עד 30 יום מרגע יציאת הזמנה, להוציא ציוד שאינו במלאי.
5. עזרת הזולת מטעמים רפואיים - מיום החלטת ואישור רופא ובכפוף לסעיף 1 בתגמולים והטבות.
6. מענקים כספיים רפואיים - ביגוד, נעליים. ציוד נשחק - בכפוף לסעיף 1 בתגמולים והטבות.
7. טיפול בזכאות לרכב ראשון והחלפת רכב בתום פרק הזמן המוגדר בהוראה להחלפה - עד 45 יום.

תגמולים ותשלומים

1. כל בקשה שתוגש בתחום זה ותאושר עד 15 לכל חודש - תשולם בתגמול החודשי של אותו חודש.
2. טיפול בדיוור במסלול ירוק, זכאות על פי הקריטריונים המצויים בהוראות ללא חריגות (שכר דירה, מענקים והלוואות) - עד 15 ימים.
3. הטבות מיוחדות בהתאם להוראות לנכים +100% ישולמו בכפוף לסעיף 1 בתחום תגמולים ותשלומים.

שירותי שיקום טיפולי ותעסוקתי

1. בניית תכנית שיקום לימודים/תעסוקה, כולל אבחון - עד 6 חודשים.
2. וועדת נצרכות - עד 60 יום, מיום השלמת הגשת חומר לוועדת נצרכות.
3. תשלומים מיוחדים – תגמולים מיוחדים (תג"מ), דמי קיום - עד 60 יום, מיום הגשת החומר ואישורו.

פניות נכים לאגף

1. לכל פניה שתועבר לאגף בכתב/דואר אלקטרוני תינתן תשובה בכתב תוך 14 ימים.
2. פניה למוקד הטלפוני:
 - לבירור מידע - תשובה עד 24 שעות.
 - לבקשת שירות - טיפול עד 48 שעות. מתוכנן מתן תשובה לפונה באמצעות מסרון (SMS).

מידע לנכה

1. הוראות האגף יפורסמו באתר האינטרנט.
2. ביצוע סקר שביעות רצון נכים - אחת לשנתיים.
3. פרסום מידע שוטף בנוגע לזכויות הזכאים.

שיפור מתמיד בשירות

1. בקרת מדדי שירות ביחידות האגף ובמחוזות תתקיים אחת לשבוע על ידי אחראי בקרה בכפיפות ישירה לראש האגף.
2. עובדי האגף יקיימו אחת לשנה סדנה להפקת לקחים בנושא אמנת השירות.

פרק שני

תביעות וועדות רפואיות

א. תביעות והכרת זכאות

יחידת התביעות

יחידת התביעות מהווה שער כניסה לאגף שיקום נכים.

היחידה מטפלת בכל שלבי ההכרה בזכאי האגף:

- קבלת הבקשה להכרה על ידי התובע.
- איסוף הנתונים הרלוונטיים.
- בדיקת הקשר הסיבתי שבין האירוע הנטען לשירות הצבאי.
- החלטת קצין התגמולים והודעה על קביעות הוועדות הרפואיות.
- כמו כן, היחידה פועלת מול הפרקליטות בסיוע לניהול הערעורים המוגשים על החלטות קצין תגמולים.

יחידת התביעות מטפלת בבקשות בהתאם להוראות החוק והפסיקה, ובהתאם לאמות מידה של איכות שירות ותקני זמן ראויים.

תחיקת השיקום

חוק הנכים (תגמולים ושיקום), תשי"ט - 1959 (נוסח משולב)

(להלן "חוק הנכים")

בחוק זה - "שירות צבאי" ו-"שירות":

- שירות בצבא הגנה לישראל;
- לגבי התקופה שמיום י"ז בכסלו תש"ח (30/11/1947) ועד יום כ"ט בכסלו תש"ט (31/12/1948) - כל שירות אחר ששר הביטחון הכריז עליו, בהכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לצורך חוק זה;
- לגבי התקופה שעד יום י"ז בכסלו תש"ח (30/12/1947) - שירות פעיל ביחידה לוחמת של ארגון ההגנה בארץ ישראל וכל שירות אחר בארץ ישראל, ששר הביטחון הכריז עליו, בהכרזה שפורסמה ברשומות, כשירות צבאי לצורך חוק זה;
- "שירות קבע" - שירות צבאי על פי ההתחייבות לשירות קבע;
- "חייל משוחרר" - אדם ששירת בשירות צבאי ושוחרר מהשירות. לעניין זה - מי ששירת בשירות צבאי, שאינו שירות קבע ועבר ברציפות לשרת בשירות קבע, רואים את היום שלפני תחילת שירות הקבע שלו כיום שחרור מהשירות שאינו שירות קבע;
- "חייל בשירות קבע" - אדם המשרת בשירות קבע;
- "נכות" - איבוד הכושר לפעול פעולה רגילה, בין גופנית ובין שכלית, או פחיתותו של כושר זה, שבאו לחייל משוחרר או לחייל בשירות קבע כתוצאה של אחת מאלה שאירעה בתקופת שירותו עקב שירותו: חבלה, מחלה, החמרת מחלה.
- "נכה" - חייל משוחרר שלקה בנכות עקב שירותו או חייל בשירות קבע שלקה בנכות.

חוק תשלום קצבאות לחיילי מילואים ולבני משפחותיהם, תשס"ב - 2002

- הממונה של ביצוע חוק תשלום קצבאות לאנשי מילואים הוא הצבא ובכל שאלה ובירור באשר לביצוע חוק זה יש לפנות לצה"ל - אגף משאבי אנוש - מחלקת פרט. טלפונים 03-5690136, 03-5690202
- חוק תשלום קצבאות לחיילי מילואים ולבני משפחותיהם אושר בתאריך 14/05/2002, ותוקפו מתאריך 01/01/1999. החוק נועד להבטיח תשלום קצבאות לחיילי מילואים שנפגעו בתקופת שירותם ועקב שירותם.
- חייל מילואים שנפגע ובגין זאת נפגעו הכנסותיו, זכאי להגיש תביעה לפי חוק תשלום קצבאות לאנשי מילואים. אפשר להגיש את התביעה אם קבעה הוועדה הרפואית של אגף שיקום נכים דרגת נכות בשיעור של 20% ומעלה (יצוין כי עד לחקיקת החוק נרכשה פוליסת ביטוח על אובדן כושר עבודה).
- אנשי מילואים שנפגעו בשירות הצבאי בתאריכים 01/05/2000-30/04/2003 זכאים להגיש תביעה למחלקת ביטוח ותביעות של משרד הביטחון, מינהל ביטוח אנשי מילואים, טלפון: 03-6975952.
- אנשי מילואים שנפגעו מתאריך 01/01/1999 ואילך (למעט התאריכים 30/04/2003-01/05/2000), זכאים להגיש תביעה לצה"ל - אגף משאבי אנוש - מחלקת פרט. טלפונים 03-5690136, 03-5690202.

זכויות הנכים לפי חוקים אחרים

- אם הנכות נגרמה לחייל בידי גורם אזרחי (שאינו המדינה), למשל בתאונת דרכים - הנכה יוכל לבחור בתגמולים ובזכויות לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) או בפיצויים לפי דיני הנזיקין.
- קבלת הפיצויים מהמזיק האזרחי מכוח דיני הנזיקין, מהווה ויתור על הזכות להכרה ולתגמול כלשהו לפי חוק הנכים.
- ככל אזרח, שמורה לחייל הזכות לתבוע הכרה בנכות כללית לפי חוק הביטוח הלאומי, ואולם יש לבחור בין זכויות לפי חוק הביטוח הלאומי ובין זכויות לפי חוק הנכים, בגין אותו מאורע (אותה נכות). ההסדרים המפורטים לעניין בחירה בזכויות מפורטים בחוק הנכים ובחוק הביטוח הלאומי (נציין כי תיקון לחוק הביטוח הלאומי שהתקבל בשנת 2007, חל על מי שהגיש תביעה לקצין התגמולים, לראשונה החל מחודש ינואר 2005. על הנכים שהגישו תביעה לראשונה קודם לכן חל הסדר אחר).

בקשה להכרה

- התובע תגמול לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט 1959 (נוסח משולב) יגיש בקשה לקצין התגמולים.
- הטוען כי נחבל בזמן ועקב שירותו הצבאי, בשירות חובה, קבע, מילואים, משטרה, שירות בתי הסוהר, או שירות ביטחוני אחר - ימלא טופס הגשת תביעה בגין חבלה.
 - הטוען כי חלה בזמן ועקב שירותו הצבאי, בשירות חובה, קבע, מילואים, משטרה, שירות בתי הסוהר, או שירות ביטחוני אחר - ימלא טופס הגשת תביעה בגין מחלה.

את הטופס ניתן לקבל גם במשרדי המחוזות של אגף השיקום ומהגורמים האחראים לטיפול בנפגעים (בצה"ל, במשטרה, בשב"ס וכיוצא בזה).

תהליך בדיקת תביעה להכרת זכות ומתן החלטה הוא מורכב, ועשוי לארוך זמן, בשל הצורך לקבל חומר רפואי ועובדתי מגורמי חוץ וממוסדות שונים.

התיישנות

הזכות להגיש בקשה מתיישנת כתום שלוש שנים מיום שחרורו של הנכה משירותו הצבאי שבזמנו אירע המקרה שגרם לנכותו.

קצין התגמולים רשאי להאריך את המועד להגשת הבקשה בנסיבות הקבועות בחוק הנכים וכאשר מדובר ב"חבלה רשומה" כהגדרתו של מונח זה בחוק הנכים:
"חבלה שנרשמה סמוך ליום האירוע שגרם לה, ברשומות של צה"ל או ברשומות אחרות המנוהלות על ידי המדינה, או על ידי מוסד ציבורי שאושר לעניין זה על ידי שר הביטחון".

הגשת ערעור

תובע הרואה עצמו נפגע מהחלטה כלשהי של קצין התגמולים רשאי לערער עליה בפני ועדת הערעורים לפי חוק הנכים, כפי שיוסבר בגוף ההחלטה.

רשימת ועדות הערעורים וכתובתן:-

- בית משפט השלום בתל אביב – רח' שוקן 25, תל אביב.
- בית המשפט השלום בחיפה – רח' פלי"ם 12, חיפה.
- בית המשפט השלום בראשון לציון – רח' ישראל גלילי 5, ראשון לציון.
- בית המשפט השלום בירושלים – רח' חשין 6, ירושלים (חדר 229).
- בית המשפט השלום בבאר שבע – רח' התקווה 5, באר שבע.

מס' הוראות אגף שיקום נכים	שם ההוראות – תביעות והכרת זכאות
20.01	טיפול בפניה להכרת זכות נכה
20.05	בחירה בזכויות לפי חוק הנכים ושיפוי או בזכויות לפי חוק הנזיקין האזרחי
30.02	חוות דעת רפואיות

ב. הוועדות הרפואיות

נכה שתביעתו הוכרה על ידי קצין התגמולים יוזמן להיבדק בפני ועדה רפואית לצורך קביעת דרגת נכותו. הוועדה הרפואית תקבע את דרגת הנכות (קבועה או זמנית) לכל סוג פגיעה, לפי חומרתה, על יסוד תקנות הנכים (מבחנים לקביעת דרגות נכות), התש"ל - 1969 (להלן: מבחנים לקביעת דרגות נכות).

סמכות הוועדה

הוועדה הרפואית היא בעלת הסמכות לקבוע את דרגת נכות של מי שהוכר לפי חוק הנכים. החלטות הוועדות הרפואיות נקבעות על פי אמות מידה מקצועיות ואין איש יכול להתערב בהחלטתן. לכן ניתן לערער על החלטתן במסגרת מסלול הערעור הקבוע בחוק ובתקנות הנכים.

תפקיד הוועדה הרפואית

לקבוע מצב רפואי תפקודי וחומרתו, על בסיס החומר הרפואי ובדיקה פיזיקאלית, לתרגמו להגדרה מילולית ולצידה אחוזי נכות, כפי שמופיע ברשימת המבחנים לקביעת דרגת נכות שבספר תקנות הנכים (התש"ל 1969).

הרכב הוועדה

חברי הוועדה הרפואית הם רופאים מומחים, המתמנים על ידי שר הביטחון, והם עצמאיים ובלתי תלויים - החלטותיהם מתקבלות על יסוד הממצאים הרפואיים והתאמתם למבחנים לקביעת דרגות נכות.

הרכב ועדה מחוזית יכול לרפא מומחה אחד לפחות, בוועדה העליונה שלושה רופאים מומחים. הרכב הוועדה ייקבע על ידי יושב ראש הוועדות הרפואיות.

מנהלת הוועדות הרפואיות

לצד הוועדות הרפואיות פועלת מינהלה רפואית בפריסה ארצית, הנותנת תמיכה ומענה לכל הצרכים המנהלתיים הקשורים בביצוע הוועדות הרפואיות.

הוועדות הרפואיות של משרד הביטחון פרושות במישור ארצי –

- ועדות מחוזיות (דרג ראשון) – ירושלים, באר שבע, פתח תקווה, טבריה וחיפה.
- ועדות עליונות – ועדות ערעורים – חיפה, פתח תקווה וירושלים.

ניתן לפנות למנהלת הוועדות הרפואיות באמצעות המוקד הטלפוני של אגף השיקום או לפנות במועדי קבלת קהל.

ועדה מחוזית - דרג ראשון

ועדה רפואית מחוזית מהווה ועדה מדרג ראשון וסמכותה:

- לקבוע את דרגת הנכות למי שקצין התגמולים הכיר בתביעתו להכרה כנכה כוחות הביטחון וביקש לבדקם בוועדה הרפואית.
- לבחון מחדש בקשות של זכאים, אשר טוענים שנכותם המוכרת הוחמרה ומבקשים לקבוע מחדש את דרגת נכותם המוכרת, ובתנאי שעברו 6 חודשים לפחות מהוועדה הרפואית שדנה בעניינם בנושא זה. בקשה לבחינה מחדש עקב החמרה יש להגיש באמצעות טופס בקשה לבדיקה מחדש (החמרת מצב).

- לדון מחדש בפגימות שנקבעה להם נכות זמנית (פג תוקף).
- לדון בבקשות של זכאים, אשר טוענים כי התפתחה אצלם נכות חדשה, הנובעת מנכות מוכרת, וזאת בקשר רפואי ישיר (בלתי אמצעי – תקנה 9). ניתן להגיש בקשה פעם אחת בלבד באותו נושא. בקשה לדון שנית באותו נושא תתאפשר רק אם היא מתבססת על "ראיה חדשה". בקשה לדון בנכות חדשה הנובעת מנכות מוכרת יש להגיש באמצעות טופס בקשה לבדיקה לפי תקנה 9.

הערה: ניתן לערער על החלטת ועדה רפואית מחוזית תוך 45 יום מקבלת הודעת קצין התגמולים על החלטת הוועדה.

ערעור על החלטת ועדה רפואית מחוזית יש להגיש באמצעות טופס ערעור לוועדה רפואית עליונה.

ועדה עליונה - ערכאת ערעור

הוועדה הרפואית העליונה מהווה ערכאה לערעור על החלטת הוועדה הרפואית המחוזית.

וועדה עליונה וסמכויותיה:

במידה ונבדק מרגיש כי החלטת הוועדה הרפואית המחוזית אינה משקפת נכונה את מצבו הרפואי - יוכל לבקש להיבדק שנית על ידי וועדה רפואית עליונה.

את הערעור על הוועדה המחוזית יש להגיש בתוך תקופת הזמן הנקובה בחוק ובתקנות - תוך 45 יום מקבלת הודעת קצין התגמולים על החלטת הוועדה המחוזית. ניתן לקבל אורכה להגשת נימוקים לתקופה של 60 יום נוספים ומסיבות מיוחדות שיאושרו על ידי יושב ראש הוועדה תינתן תוספת של 30 יום.

בסמכות הוועדה הרפואית העליונה לדון בערעורים המוגשים על החלטות הוועדות הרפואיות המחוזיות.

הוועדה מוסמכת לאשר את החלטות הוועדות הרפואיות המחוזיות, לבטלן, או לשנות אותן. החלטות הוועדות הרפואיות נקבעות על פי אמות מידה מקצועיות ולא ניתן להתערב בשיקוליהן ולכן ניתן לערער על החלטתן במסלול הערעור הקבוע בחוק ובתקנות הנכים.

הערה:

ניתן לערער על החלטת הוועדה הרפואית העליונה בפני בית המשפט המחוזי, בשאלה משפטית בלבד.

קביעת דרגת נכות

הוועדות הרפואיות באגף השיקום פועלות על פי קובץ מבחנים לקביעת דרגת נכות התש"ל (1969), המעוגן בתקנות, המכיל תיאור מפורט של פגימות ומחלות לפי סוגיהן, ולכל פגימה ומחלה נקבע אחוזי נכות, בצד הפירוט של החומרה וההגבלה המסוימת שנגרמה על ידי אותה פגיעה.

אופן חישוב דרגת הנכות הכוללת

דרגת הנכות מבטאת את הפחיתה מהבריאות השלמה המבוטאת באחוזים, כאשר הבריאות השלמה מוגדרת כ-100%.

דרגת הנכות הכוללת מחושבת ב"שיטת השיקלול" ובכל מקרה שנקבעו לנכה דרגות נכות לגבי מספר פגימות שונות, תחושב דרגת הנכות הכוללת באופן הבא:

- דרגת הנכות הגבוהה מבין כל הפגימות תחושב במלואה.
- דרגת הנכות השנייה בגובהה תחושב מתוך האחוז שנותר, לאחר הפחתת דרגת הנכות הגבוהה בכל מקרה של מספר פגימות, שלגבי כל אחת ואחת מהן קיימת דרגת נכות נפרדת – ייעשה החישוב באותו האופן.
- במקרים מיוחדים, כאשר שתי פגימות או יותר מתייחסות ל"איברים זוגיים" של מערכת התנועה והיציבה - רשאית הוועדה הרפואית לבצע "קומולציה" ולחבר דרגת נכות אחת עם קודמתה (בחישוב מתמטי פשוט), ולאחר מכן להכלילה בחישוב המקובל.

זימון לוועדה הרפואית - מידע

- עם קבלת הודעת קצין התגמולים בדבר העברת התיק לצורך בדיקת הוועדה הרפואית, מועבר התיק למנהלת הוועדות הרפואיות, אשר אחראית על תהליך הזימון והבדיקה בוועדה.
- הגורם האחראי לטיפול בהליך הוועדה הרפואית ומיקום הוועדה נקבע בהתאם למקום מגוריו ועל בסיס השתייכותו של המבקש למחוז השיקום.
 - עובד המנהלה לוועדות הרפואיות ייצור קשר עם המבקש כחודש לאחר קבלת הודעת קצין התגמולים.
 - ייתכן והמבקש יידרש לבדיקות רפואיות או המצאת חומר רפואי נוסף, בטרם יקבע מועד לכינוס הוועדה. במקרים אלו מומלץ להעביר את כל הנדרש בהקדם האפשרי, על מנת למנוע עיכוב בכינוס הוועדה.
 - מכתב הזימון לוועדה הרפואית, אשר ישלח למבקש, יכלול את פרטי הוועדה – מקום הוועדה, תאריך ושעת הוועדה ופירוט נושא הוועדה. כמו כן, יצורף דף נלווה ובו מידע רלוונטי לקראת הוועדה הרפואית.
 - יש להביא לוועדה תעודה מזהה וכל חומר רפואי שברצונך להציג בפני חברי הוועדה.
 - מומלץ לנבדק בוועדה לרכז מראש את עיקרי הנושאים שירצה להציג בפני הוועדה.
 - לעיתים הבדיקה הרפואית כרוכה בהסרת פרטי לבוש – במידה והנבדק מתקשה לעשות זאת בעצמו הוא רשאי להביא עמו מלווה.
 - באם אין באפשרות המוזמן לוועדה להופיע במועד שנקבע, עליו להודיע על כך מראש למזכירות הוועדה הרפואית, כדי שייקבע מועד אחר.
 - ניתן לפנות למינהלת הוועדות הרפואיות באמצעות המוקד הטלפוני, דואר ישראל, פקס ובימי קבלת קהל שהוגדרו.
- הערה: זכאי המוכר ע"י קצין התגמולים ומבקש להיבדק מחדש על ידי וועדה רפואית (החמרה/תקנה 9/ערעור) עליו להגיש את הבקשה למנהלת הוועדות הרפואיות במחוז השיקום המטפל.

הוועדה הרפואית מורכבת מרופאים בעלי המומחיות הרלוונטית לנושאי הוועדה. על פי חוק, ועדה רפואית מדרג ראשון (מחוזית) מורכבת מרופא אחד או יותר ואילו ועדה מדרג שני (ועדה עליונה) מורכבת משלושה רופאים לפחות. בחדר הוועדה הנבדק יפגוש את הרופאים-חברי הוועדה ומזכיר/ת הוועדה. מזכיר/ת הוועדה יציגו בפניו את חברי הוועדה על מומחיותם ויתעדו את הליך הוועדה ברישום פרוטוקול.

הליך הוועדה הרפואית מורכב ממספר שלבים:

- **הצגת טיעוני הנבדק** – בחלק זה תינתן לנבדק אפשרות להציג את כל טיעוניו בהרחבה (בעצמו או על ידי בא כוחו או מי מטעמו שעשוי לתרום לדיון בוועדה). כמו כן באפשרות הנבדק להגיש לעיון הוועדה כל מסמך רפואי או חוות דעת, אשר יתועדו בפרוטוקול הוועדה. בסיום חלק זה יידרש הנבדק, לאחר עיון בפרוטוקול הוועדה, לאשר בחתימתו כי אלו כל הטיעונים שהוצגו על ידו בפני הוועדה.
 - **בדיקה רפואית גופנית/נפשית** - כחלק מהליך הוועדה, מתבצעת בדיקה רפואית גופנית/נפשית. בשלב זה כל נבדק רשאי לבקש הימצאות של מלווה מטעמו בעת הבדיקה, פרט למקרים חריגים, בהם הוועדה מונעת זו משיקולים מקצועיים. כמו כן, הוועדה תעיין במסמכים הרפואיים ובבדיקות עזר שהונחו בפניה.
 - **דיון** – בשלב זה יתקיים דיון של חברי הוועדה, אשר מבוסס על החומר הרפואי אשר עמד בפניה ועל יסוד בדיקת הפונה. הדיון יתקיים ללא נוכחות הנבדק. דיון הוועדה יתועד בצורה ברורה בפרוטוקול הוועדה וכן התייחסות הוועדה לכל הממצאים הרפואיים שהוצגו בפניה – חוות דעת, בדיקות רפואיות, בדיקות הדמיה וכדומה.
 - הוועדה הרפואית מוסמכת לקבוע את דרגת הנכות רק בקשר לפציעה, או למחלה, שקצין התגמולים הכיר בה כי נגרמה, או הוחמרה, בזמן ועקב השירות הצבאי.
 - **החלטת הוועדה** - החלטת הוועדה תתקבל על סמך שיקולים רפואיים מקצועיים ובלתי תלויים. נימוקי הוועדה יתועדו בפרוטוקול הוועדה וכן ירשמו בטבלת סעיפי המבחן. טבלת סעיפי המבחן תכלול את כל הפגימות שנדונו בוועדה בהתאמה לסעיפי המבחן שבספר התקנות ואחוזי הנכות שלצידם. כמו כן יירשם תוקף הנכות (זמנית או צמיתה).
 - **אופן חישוב דרגת הנכות** – דרגת הנכות הכוללת בגין כלל הפגימות תחושב בשיטת השקלול, המבוססת על העיקרון שהבריאות השלמה מוגדרת כ-100% ודרגת הנכות מבטאת את האחוזים שהופחתו מהבריאות השלמה.
 - **חתימת הפרוטוקול** - פרוטוקול הוועדה יחתם על ידי כל חברי הוועדה.
 - **בקרה ואשרור** – לאחר חתימת הפרוטוקול, הפרוטוקול מועבר ליושב ראש הוועדה לצורך בקרה ואשרור ההחלטה.
- כחלק מתהליך שיפור השירות, בצאת הנבדק מהוועדה הוא יתבקש למלא משווא אנונימי, אודות הליך הוועדה.

הערות:

- עם סיום הליך הוועדה, מועבר הפרוטוקול לקצין התגמולים לצורך הוצאת החלטה לנבדק. הודעה על העברת התיק לקצין התגמולים תשלח לנבדק באמצעות מסרון.
- במקרים מסויימים דיון הוועדה לא מסתיים במושב ראשון ויתכנו מקרים בהם נדרשת הוועדה לבדיקות עזר נוספות ו/או לקבלת מידע נוסף. במקרים אלו ולאחר שיתקבל המידע הנדרש, תתכנס הוועדה לדיון נוסף לצורך סיכום וקבלת החלטה. אם יבחר הנבדק שלא להופיע בפני הוועדה, רשאית הוועדה לסכם החלטתה ללא נוכחותו.

מס' הוראות אגף שיקום נכים	שם ההוראות – וועדות רפואיות
30.01	סדרי עבודה בהפניית תובע לקביעת דרגת נכות ראשונה או חוזרת
30.03	ערעור על קביעת דרגת נכות בפני וועדה רפואית עליונה
30.04	ערעור לבימ"ש על קביעת וועדה רפואית עליונה
30.05	נוהל החזרת תיק לוועדה לדיון נוסף
31.01	בדיקות רפואיות חוזרות - הארכת תשלומי תגמולים

פרק שלישי

שירותים וזכאוויות

זכאות לטיפול רפואי

הטיפול הרפואי לזכאי אגף השיקום ניתן בנכות המוכרת ובכפוף לאישור הרופא המוסמך המחוזי, אשר בסמכותו לקבוע את היקף הטיפול הרפואי.

- נכה בדרגות נכות 20% ומעלה, שהגיש תביעה לראשונה החל מ-01/01/1996 ונכה בדרגות נכות 10%-19%, שהגיש לראשונה תביעה לפני המועד האמור (להלן: "נכים הזכאים לתגמול חודשי"), זכאים לקבלת טיפול רפואי בנכותם המוכרת באמצעות המחלקה לשירותים רפואיים במחוז השיקום. הטיפול הרפואי יינתן בכפוף לאישור הרופא המוסמך המחוזי.
- נכים בדרגות נכות נמוכות מהמצוין לעיל, יקבלו טיפול באמצעות קופות החולים על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי.
- הטיפול הרפואי יינתן בנכות המוכרת בלבד, בהתאם לחוק, לתקנות ולהוראות האגף.
- טיפול רפואי לנכי 100%+ יינתן גם מעבר לנכותם המוכרת, למעט טיפול קוסמטי.
- נכה מתבגר, שמלאו לו 40 שנה לפחות, המוכר על ידי משרד הביטחון, המבקש לקבל טיפול בגין מחלה נוספת שחלה בה ושאיננה קשורה בנכותו המוכרת על ידי משרד הביטחון, ונתקיימו בו הקריטריונים המפורטים בהוראה 50.04 - רשאי לפנות לרופא המחוזי בבקשה לקבל שירותים רפואיים לפנים משורת הדין.
- מי שנמצא בהליך הכרה כנכה צה"ל וקצין התגמולים נתן לו אישור לטיפול רפואי עד למתן ההחלטה, יכול לפנות למרפאת המחוז בצירוף חומר רפואי.

❖ הטיפול הרפואי כולל

בדיקות, תרופות, ציוד רפואי, טיפולים אמבולטוריים, אשפוזים, ניתוחים, טיפולים פרא-רפואיים, טיפולי שיניים, ליווי פיזי והטבות נוספות, כמוגדר בהוראות אגף השיקום. הטיפול ניתן על ידי רופאים מומחים ובאמצעות טופס הפנייה לבית חולים ציבורי או לרופא/ מטפל/ מכון, איתם קיים הסדר עם אגף השיקום.

❖ הרופא המוסמך המחוזי

הרופא המוסמך המחוזי הוא הרופא המשקם של נכי צה"ל. בסמכותו לקבוע את היקף הטיפול הרפואי, הציוד וההטבות הרפואיות הנלוות, אותן יקבל הזכאי בגין הנכות המוכרת. הוא מעורב שותף בתהליך השיקום והתעסוקה, לרבות החלטה על אי כושר עבודה. ניתן לערער על החלטת הרופא המוסמך המחוזי בפני הרופא המוסמך המרחבי. כמו כן, ניתן לערער על החלטת הרופא המוסמך המרחבי בפני הרופא המוסמך הראשי.

❖ הטבות נלוות

נכה מוכר על ידי משרד הביטחון, הזכאי לטיפול רפואי או תובע להכרה בנכות בעל אישור לטיפול רפואי (א.ט.ר), הנדרש לנסיעה לצורכי טיפול רפואי, טיפול פארא-רפואי או לקבלת ציוד רפואי ותיקונו, אשר הופנה באמצעות אגף השיקום - זכאי להחזר הוצאות נסיעה.

תקנות טיפול רפואי (תט"ר)*

הזכאות לתשלום תקנות טיפול רפואי היא למי שעונים על שני התנאים הבאים גם יחד:
מי שהוכר על ידי קצין התגמולים כנכה צה"ל (מעל 20% או 10% לפני 01/01/1996) או מי שאושר לו טיפול רפואי ותגמול טיפול רפואי על פי סעיף 43 ב.ב. (ב) לחוק, במסגרת הליך תביעה.
מי שנקבע על ידי רופא מוסמך מחוזי כאינו כשיר לעבודה עקב היותו בטיפול רפואי בשל נכותו המוכרת או בשל הנכות בגינה תבע.

(*) הערה: ניתן להגיש בקשה לתגמול טיפול רפואי באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט.

תרופות**

נכי צה"ל הזקוקים לתרופות לטיפול בנכותם המוכרת, זכאים לקבלת את התרופות באמצעות אגף השיקום.
על מנת לקבל את התרופות, על הזכאי להעביר מרשם עדכני מהרופא המומחה המטפל, למחלקה לשירותים רפואיים.
המרשם יועבר לבדיקתו ואישורו של הרופא המוסמך המחוזי ויופיע בכרטיס התרופות של הזכאי.

❖ הזמנת תרופות

- תרופות שניתן בגין אישור רופא מחוזי, ניתן להזמין באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט או באמצעות המוקד הטלפוני של אגף השיקום.
- בהזמנה יש לציין את התרופה המבוקשת.
- בקשת הזכאי תועבר לרופא המוסמך המחוזי, לצורך הפקת מרשם.
- המרשם יועבר לחברה אשר זכתה במכרז לאספקת תרופות (להלן: "החברה"). החברה תספק את התרופה באמצעות שליח עד הבית או לבתי המרקחת המשמשים כנקודת חלוקה, בהתאם לבחירת הזכאי. תרופות הדורשות קירור ניתן לקבל בבתי המרקחת בלבד.
- יש להזמין את התרופות מידי חודש, כשבוע לפני סיום מנת התרופות הנמצאת ברשות הזכאי.
- בחירת אופן קבלת התרופות תתבצע בהזמנת התרופות הראשונה ובאמצעות טופס נתונים לדיוור ישיר, שימלא הזכאי ויועבר לחברה על ידי המחלקה לשירותים רפואיים במחוז המטפל.
- זכאי המעוניין לשנות את אופן קבלת התרופות, ישלח לחברה טופס ובו פרטים עדכניים.

❖ חידוש מרשם

- לתרופה הנצרכת לאורך זמן, נדרש הזכאי להעביר מרשם עדכני וזאת בהתאם להחלטת הרופא המוסמך המחוזי. הודעה על הצורך בחידוש המרשם תימסר לזכאי על ידי האגף.
- מרשמים עדכניים ניתן להעביר באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט, או באמצעות פקס/דואר, למחלקה לשירותים רפואיים במחוז המטפל.

הערה: ניתן להגיש בקשה לתרופות, להעביר מרשם חדש או לחדש תוקף תרופות באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט.

עזרת זולת רפואית (הוראה 53.03 ו-53.10)

הרופא המוסמך המחוזי מוסמך לאשר תוספת עזרת זולת מסיבות רפואיות לנכה שמצבו הרפואי הוחמר בגין נכותו המוכרת.

ציוד עזר, אביזרים רפואיים ואמצעים מיוחדים

נכה צה"ל זכאי לקבל במימון האגף ציוד רפואי, אביזרים ואמצעים מיוחדים בגין נכותו המוכרת, לדוגמה: כיסאות גלגלים, תותבות, כלבי נחייה לעיוורים, נעליים, ציוד ומכשירים אורתופדיים וכד' – כמפורט בהוראות האגף.

ליווי פיזי לנכה

נכה הנזקק לטיפול סיעודי ייבדק על ידי צוות רב מקצועי לבחינת הצורך בליווי. ההחלטה על הצורך בליווי ומספר שעות הליווי תקבע ע"י הרופא המוסמך המרחבי/סגן הרופא המוסמך הראשי.

הבראה (הוראות 53.13 ו-53.16)

מענק הבראה – זוהי הטבה מנהלתית המאושרת אוטומטית, ללא צורך בפניית הזכאים. גובה המענק נקבע על פי גובה אחוזי הנכות.

הבראה מטעמים רפואיים – מיועדת לנכה לאחר אשפוז ממושך עקב הנכות המוכרת, או לאחר ניתוח ולנכים פגועי נפש, כמוגדר בהוראות האגף.

חמי מרפא (הוראה 50.13)

- הטיפול בחמי מרפא נועד לנכים הסובלים ממחלות, ו/או מפציעות שפגעו במערכת התנועה (הלוקומוטורית) ו/או מפגיעות אורתופדיות, בהתאם לקריטריונים המפורטים בהוראה 50.13 וכן לנכים עיוורים בדרגת נכות 100%+.
- הזכאות הינה זכאות שנתית ומספר הימים נקבע על פי סעיפי הליקוי ובהתאם להוראה. משאפשרה זכאותו של הנכה באחריותו לממש את מספר ימי הטיפול שאושרו לו, במהלך שנת זכאות אחת בלבד. לא ניתן לצבור ימי זכאות ולהעבירם משנה לשנה (שנת זכאות הינה ממרץ ועד סוף פברואר בשנה שאחריה).
- השהייה במלון בעת הטיפולים נובעת מהריחוק שבין מקום הטיפול למקום המגורים של המטופל והיא נספח הכרחי בלבד.
- זכאי לא ישהה במלונות ללא ביצוע הטיפולים שלשמם נשלח. על הזכאי לבצע את כל הטיפולים המצוינים בטופס ההפניה וזאת לפחות בכל אחד מ- 5 ימים מתוך כל 7 ימי שהייה.
- זכאי בעל נכות מורכבת, שזכאי לטיפול בחמי מרפא והבראה לחולי אסטמה - חייב לאחד את היציאות לכל המטרות ליציאה אחת בה יאוחדו כל הטיפולים.
- זכאי בעל נכות מורכבת, שזכאי לטיפול בחמי מרפא וטיפול לחולי פסוריאזיס או הבראה לנפגעי נפש - יוכל לממש את זכאותו לכל אחת מהתקופות הקבועות בזכאות בנפרד.

זכאות למלווה לטיפולים בחמי מרפא הינה על פי הקריטריונים המופיעים בהוראה. המלווה יתאכסן בחדרו של הנכה, ויהיה זכאי לרמת האירוח שאושרה לנכה.

זכאויות נלוות:

- ניתן להגיש בקשה להחזר הוצאות נסיעה לבית המלון וחזרה. החזר נסיעות בגין טיפולים בחמי מרפא יינתנו רק פעם אחת לכל 5 ימי טיפול, למעט לנכים שיבחרו לממש זכאותם במתקן חמי מרפא ללא לינה. אלה יקבלו החזרי נסיעה על בסיס יומי (הלוך וחזור).
- לבדיקת זכאות להחזר בגין אבדי ימי עבודה יש לפנות למחלקה לשירותים רפואיים במחוז המטפל.
- את הבקשות יש להגיש למחלקה לשירותים רפואיים במחוז המטפל. ניתן להגיש את הבקשות באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט.

מרפאות ורופאים עצמאיים

- הטיפול הרפואי ניתן על ידי רופאים מומחים ובאמצעות טופס הפנייה לבית חולים ציבורי או לרופא עצמאי, איתם קיים הסדר עם אגף השיקום.
- באתר האינטרנט, ניתן לעיין ברשימות הספקים, מוסדות ומכונים הבאים: בתי החולים, רופאים אורתופדים עצמאיים, רופאי עיניים, רופאי שיניים, מכוני פיזיותרפיה, מטפלים פיזיותרפיים בבית הזכאי, מכוני הידרותרפיה, רשימת מטפלים בעיסוי רפואי (לנכים משותקים בדרגת נכות + 100% מיוחדת), מכונים לריפוי בעיסוק.

הטבות שונות

הטבות כגון: דמי ביגוד, מענק נעליים, מענק לצידוד משתחק, דמי חימום, דמי קירור וכד' – ניתנות לקבוצות נכים בהתאם לנכותם ועפ"י הוראות האגף – ראה פירוט בפרק הדן בהטבות בהמשך החוברת.

טיפול רפואי לנכים המתגוררים בחו"ל

זכאות

- נכי צה"ל זכאים לטיפול רפואי בנכותם המוכרת ובכל מקום בו הם שוהים בעולם.
- בארץ ניתן הטיפול הרפואי באמצעות ספקי שירות שלהם התקשרות עם משרד הביטחון והזכאי מקבל הפניה לקבלת הטיפול.
- בחו"ל יקבל הזכאי החזר בגין הטיפול לו הוא נדרש ובכפוף לאישור מראש של הגורם שהוסמך לכך ע"י אגף השיקום ובהתאם לחוק, לתקנות ולהוראות האגף.
- על הזכאי לפנות בטרם ביצוע הטיפול לצורך קבלת אישור לטיפול והודעה על גובה ההחזר המאושר.

למתגוררים בארה"ב ובקנדה

- זכאים המתגוררים בארה"ב או בקנדה זכאים לקבלת סיוע בגין הטיפול הרפואי לו הם זכאים בנכות המוכרת. הסיוע ניתן באמצעות עובדות משלחת משרד הביטחון בנציגויות השונות ברחבי ארה"ב וקנדה המפנות על פי הצורך לרופא האמון.
הנציגויות השונות מהוות גורם מתווך בין הזכאי ובין משלחת ניו יורק, שמשמשת הגורם שמרכז את כלל הטיפול בזכאים מול אגף השיקום, מול רופא האמון ומול גורמים נוספים במידת הצורך ובנושאים השונים.
טל' משלחת ניו-יורק +12125510362 / +12125510314
- בפנייה יש לציין שם מלא, מס' תיק, כתובת מגורים, דרכי התקשרות ופנייה מבוקשת בנושא טיפול רפואי וכן חוות דעת רפואית עדכנית.
הבקשה מועברת לבחינה ואישור רופא אמון בהתאם לנכות המוכרת והוראות אגף השיקום. לאחר קבלת אישור רופא אמון, יעודכן הזכאי על גובה ההחזר המאושר בגין הטיפול שנדרש.
- ההחזר הינו כנגד קבלה/חשבונית והוכחת תשלום על שם הזכאי (צילום גב צ'ק מסלקה/דף פירוט כרטיס אשראי. מומלץ לא לשלם במזומן).
ההחזר מועבר לחשבון התגמולים של הזכאי.
- יש לפנות בטרם ביצוע הטיפול הרפואי לצורך קבלת אישור מראש לטיפול וקבלת מידע על גובה ההחזר המאושר.

למעט ארה"ב וקנדה

- זכאים שמתגוררים בחו"ל, למעט ארה"ב וקנדה, יכולים לפנות לאחראי טיפול רפואי בחו"ל באגף השיקום באמצעות מייל shikum_medcare_abroad@mod.gov.il או באמצעות הפקס 073-3877369.
בפנייה יש לציין שם מלא, מספר תיק, ארץ מגורים, דרכי התקשרות ופנייה מבוקשת בנושא טיפול רפואי וכן חוות דעת רפואית עדכנית באנגלית.
- הבקשה מועברת לבחינה ואישור הרופא המוסמך הראשי, בהתאם לנכות המוכרת והוראות אגף השיקום.
לאחר קבלת אישור הרופא המוסמך הראשי - יעודכן הזכאי על גובה ההחזר המאושר בגין הטיפול שנדרש.
- ההחזר הינו כנגד קבלה/חשבונית והוכחת תשלום על שם הזכאי (צילום גב צ'ק מסלקה/דף פירוט כרטיס אשראי. מומלץ לא לשלם במזומן).
ההחזר מועבר לחשבון התגמולים של הזכאי.
- יש לפנות בטרם ביצוע הטיפול לצורך קבלת אישור לטיפול והודעה על גובה ההחזר המאושר.

שם ההוראות – שירותים רפואיים	מס' הוראות אגף שיקום נכים
טיפול רפואי לנכים	50.01
טיפול רפואי לנכים בחו"ל	50.02

שם ההוראות – שירותים רפואיים	מס' הוראות אגף שיקום נכים
השתתפות ביטוח בריאות ממלכתי- לנכים בתשלום	50.03
טיפול רפואי לפני משורת הדין לנכה המתבגר	50.04
טיפול רפואי לחולי פסוריאזיס	50.05
אספקת מנות דם לנכים	50.07
טיפול רפואי בערד לחולי קצרת (אסטמה)	50.08
טיפול באמצעות שחייה	50.11
נסיעת נכה קטוע גפיים להתקנת תותבות בחו"ל	50.12
טיפול רפואי בחמי מרפא	50.13
ניתוחים פרטיים בנכות המוכרת שיבוצעו בבתי חולים פרטיים ובתאגידי בריאות שליד בתי החולים הכלליים	50.15
טיפול פיזיותרפיה, הידרותרפיה וטיפולים פיזיקאליים נוספים	50.16
טיפול רפואי באמצעות היפרתרפיה (רכיבה טיפולית...)	50.21
רכישת ואספקת ציוד רפואי לנכים	51.01
ציוד עזר לנפגעים קשים	51.04
תחזוקת כסאות גלגלים ספורטיביים לנכי צה"ל	51.06
ערעור על החלטת הרופא המוסמך המחוזי	52.01
רופא מרחבי – סמכויות ותפקידים	52.02
דמי נסיעות מטעמים רפואיים לנכים	53.01
עזרת הזולת – לתקופת זמן קצובה ומוגבלת - מטעמים רפואיים	53.03
טיפול באיבר זוגי	53.04
מענק ביגוד לנכים	53.05
ציוד משתחק לנכים	53.06
נעליים, מענק נעליים, מדרסים לנכים	53.07
צרכים רפואיים לעיוורים כולל כלב נחייה וציוד עזר	53.09
עזרת הזולת מטעמים רפואיים תפקודיים	53.10
מענק מעליות לנכים	53.11
מענק הבראה לנכים	53.13
הפנייה להבראה מטעמים רפואיים	53.16
טיפול שיניים לנכים	53.17
נסיעות לטיפול רפואי ולצרכים רפואיים	54.01
אספקה ותחזוקה של כסאות גלגלים - לנכי צה"ל	56.07
סידור נכה קשה במוסד סיעודי	84.06

כאשר אחוזי הנכות של הזכאי נקבעים, פרטיו מועברים למחוז השיקום בו הוא יטופל ועובד מטעם המחוז יוצר איתו קשר ומתאם מפגש הכרות (אוריינטציה) במחוז. בפגישה זו מכיר הזכאי את בעלי התפקידים השונים במחוז, אשר יהוו את הצוות המטפל שילווה אותו עד סיום תהליך השיקום. במידת הצורך ולפי הדחיפות, יש אפשרות לזכאי עצמו ליזום וליצור קשר עם המחוז מיד לאחר קבלת הודעת ההכרה מקצין התגמולים. זאת על ידי יצירת קשר עם המוקד הטלפוני של אגף השיקום וברור מהו המחוז אליו הוא משתייך ומהם מספרי הטלפון של היחידה השיקומית/מזכירות המחוז (היחידה השיקומית פועלת בחלק מהמחוזות בלבד).

בעלי התפקידים אשר נותנים לזכאי שירות, אותם יכיר במפגש ההכרות וביחד בונים איתו תוכנית שיקום הם -

- עובדי המרפאה - רופא מוסמך מחוזי ועובדת שירותים רפואיים.
 - עובדת רווחה, האחראית על נושאים הקשורים למימוש הטבות ורכב רפואי.
 - עובד/ת שיקום (CM - Case Manager) - האחראית/ת על ניהול תהליך השיקום ובניית תוכנית לשיקום אישי, מקצועי, תעסוקתי וחברתי.
 - ובהתאם לצורך עובד/ת תעסוקה, לצורך בחינת אפשרויות שילוב בתעסוקה.
- לאחר מפגש האוריינטציה תיקבענה שיחות אישיות בין הזכאי לבין בעלי התפקידים בארבעת התחומים הנ"ל: רפואי, סוציאלי, רווחתי ותעסוקתי. מטרת הפגישות הן העמקה בתהליך ההיכרות ומיפוי הצרכים. בשלב זה ידונו הצרכים של הזכאי והאפשרויות לסיוע, יוצגו אפשרויות השיקום השונות בהתאם לחוק, הוראות ונהלי האגף.

בניית תוכנית שיקום

מידע זה מתייחס לבניית תוכנית השיקום בחמש השנים הראשונות להכרה. בסיום שלב הקליטה מתחיל תהליך שיקום, אשר מטרתו המרכזית היא לאפשר לזכאי רכישת מקצוע וניהול חיים נורמטיביים מותאמים למצבו, כישוריו ויכולותיו. במסגרת תהליך השיקום ישנם שלושה מסלולי שיקום. על הזכאי, בשיתוף עם עובד/ת השיקום, לבחון ולבחור באחד המסלולים בהתאם לכישוריו, נטיותיו המקצועיות ובהתאם לנכות (מגבלותיו).

מסלולי השיקום הם:

- מימון לימודים לצורך הכשרה מקצועית או השכלה גבוהה, שתשמש את הזכאי לעבודה ופרנסה.
 - תעסוקה מפרנסת - סידור בעבודה שכירה.
 - עיסוק עצמאי (סיוע כלכלי עצמאי).
- כאמצעי להתאמת מסלול השיקום המתאים ביותר, מוצע לזכאי לעבור אבחון והכוונה מקצועית, באחד ממכוני האבחון המוכרים. סיכום האבחון וגביוש הכיוון התעסוקתי או הלימודי מתקיים ביחד עם הזכאי ועובד/ת השיקום במחוז. לאחר מכן נבנית התוכנית השיקומית בהדרגה, תוך תכנון

התערבויות המיועדות לחיזוק היכולות של הזכאי והקניית מיומנויות להתפתחות. כל זאת כדי להצליח בהשגת היעד של השתלבות מיטבית בחברה.

טווח הזמן המיועד למימוש תוכנית השיקום הינו חמש שנים מיום ההכרה בנכות של זכאי.

לימודים לרכישת מקצוע (הוראה 71.01)

מימון לימודים לרכישת מקצוע ניתן לנכה הזכאי לתגמול חודשי, אם הגיש בקשה תוך 5 שנים מהיום בו הוכר כנכה ואם נתמלאו בו אחד מאלה:

- הנכה חסר מקצוע.
- הנכה נדרש להסב מקצוע בגין פגיעתו המוכרת.
- הנכה זקוק להשתלמות מקצועית כתנאי להשתלבותו במקום עבודתו ולהמשך העסקתו.

❖ שכר לימוד

זכאי שבחר במסלול של לימודים מקבל מימון של לימודיו, אם הגיש בקשה תוך 5 שנים מהיום בו הוכר כנכה צה"ל ובתנאי שהוא חסר מקצוע או נדרש להסב מקצוע בגלל פגיעתו המוכרת או שהוא זקוק להשתלמות מקצועית כתנאי להשתלבותו במקום עבודתו ולהמשך העסקתו. כמו כן, הלימודים צריכים להתקיים במוסד שמוכר על ידי הרשות המפקחת בארץ (משרד התעשייה והמסחר) לצורך הענקת תואר או תעודת הכרה.

יש להגיש הבקשה למימון לימודים למחוז השיקום מוקדם ככל האפשר ולא יאוחר מחודש לפני תחילת שנת הלימודים.

החלטות לאישור לימודים גבוהים ומקצועיים הן בסמכות הוועדות להשכלה גבוהה והכשרה מקצועית באגף השיקום. הוועדות רשאיות לאשר את הלימודים בתנאים שימצאו לנכון. כן רשאיות הוועדות להחליט על מוסד אחר להכשרה מקצועית או להשכלה גבוהה, בו אפשר לדעתן לעבור השתלמות המבוקשת על ידי הנכה.

מימון הלימודים מאושר בכל פעם לשנה אחת בלבד, ובסוף כל שנה אקדמית יש להציג גיליון ציונים המעיד על מספר נקודות הזכות שנצברו וההצלחה בקורסים. כמו כן, יש להגיש טופס בקשה להמשך מימון לימודים.

מי שהפסיק לימודיו מסיבות שלא נמצאו סבירות לדעת הוועדה - יחוייב בהחזר האמצעים הכספיים שקיבל מהמדינה לצורך לימודיו.

זכאי המבקש לשנות את מסלול לימודיו יעשה זאת בעצה אחת ובתאום עם עובד/ת השיקום.

❖ דמי מחיה

בנוסף למימון הלימודים, הזכאי מקבל מלגת לימודים חודשים ("דמי מחייה") אם תוכנית הלימודים כוללת 20 שעות שבועיות ועל פי המוגדר בהוראות האגף. שיעור דמי המחייס ותנאיהם יהיו לפי דרגת נכותו ומצבו המשפחתי.

❖ לימודים במכינה קדם אקדמית

זכאי שדרגת נכותו 20% ומעלה הזקוק ללימודי הכנה (להשלמת בגרות או לשיפורה) זכאי למימון חד-פעמי של לימודים אלה (הכנה להשגת תעודת בגרות או לימודי מכינה קדם-אקדמית). כמו כן הינו זכאי לדמי מחייה, במידה והוא לומד 20 שעות שבועיות.

❖ לימודים גבוהים בחו"ל

סיוע למימון לימודים בחו"ל הינו במסגרת התנאים והבדיקות הנערכות לגבי תלמידים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה בארץ. על המבקש סיוע במימון לימודים בחו"ל להוכיח שהתקבל ללימודים במוסד שמוכר על ידי הרשויות בישראל כתלמיד מן המניין במקצוע בו בחר. המימון ניתן במטבע ישראלי, בסכומים הנהוגים במדינת ישראל ולתקופת הלימודים הנהוגה במוסדות לימוד מקבילים בארץ.

❖ לימודים טרום מקצועיים

נכה שדרגת נכותו 20% ומעלה הזקוק ללימודי הכנה (להשלמת בגרות או לשיפורה) זכאי למימון חד-פעמי של לימודים אלה (הכנה להשגת תעודת בגרות או לימודי מכינה קדם-אקדמית).

סידור בעבודה שכירה

זכאי שבחר במסלול שיקום של עבודה שכירה, רשאי לקבל שירותי השמה באמצעות חוליית ההשמה ויועצי התעסוקה במחוז השיקום המטפל.

במסגרת זו, הזכאי יפגש עם עובד/ת התעסוקה ביחד עם עובד/ת השיקום וינתן לו ייעוץ מקצועי והכוונה לעבודה. כל זאת בהתאם למגבלות הרפואיות הנובעות מהנכות המוכרת, השכלה, נטיות וכישורים אישיים. עובד התעסוקה במחוז ילווה את הזכאי בתהליך חיפוש העבודה וההשתלבות בה.

❖ פנייה לשירות התעסוקה

נכי צה"ל ככלל רשאים לפנות גם לשירות התעסוקה הארצי הכללי, בו מרוכז מידע על מקומות עבודה והזמנות עבודה ממעסיקים שונים וליהנות משירותי השמה מזורזים ומועדפים.

❖ תשלום תגמול מחוסר פרנסה (חפ"ר) (הוראה 70.02)

זכאי המועמד להשמה כמסלול שיקום, אשר נפגש עם עובד התעסוקה, נרשם כמועמד לסידור בעבודה במחוז השיקום ולא סירב להצעות עבודה - זכאי לתשלום "תגמול מחוסר פרנסה" בהתאם לקריטריונים המפורטים בהוראות האגף.

שיקום כלכלי עצמאי (הוראה 60.01)

המחוז אינו יוזם תכניות לשיקום עצמאי.

זכאי המבקש סיוע לשיקומו בעסק עצמאי, יפנה לעובד המטפל במחוז השיקום, על מנת להיוועץ בו ולקבל מידע על אפשרויות המשרד לסייע במסלול זה.

הנכה יציג תכנית שיקום הכוללת את מטרת העסק, פירוט האמצעים הכספיים העצמיים ונתונים נוספים בהם כרוכה הפעלת התכנית. נתונים אלה חייבים להתייחס להתאמת הנכה לעסק מבחינה רפואית, מבחינת הכישורים ויכולת המימון העצמי, מעבר לאמצעים שבאפשרות המשרד להעמיד לרשותו.

סיוע המשרד יינתן לשיקום בעסק עצמאי שנועד ליצירת מקור פרנסה לשיקום כלכלי ראשון ותכליתי מבחינה כלכלית, המתאים ליכולת הנכה, לידיעותיו ולמגבלותיו, או לביסוס עסק קיים. הסיוע הכספי

מוגבל מאד יינתן כהלוואה ששיעורה מדורג על פי דרגת הנכות של הפונה, לפי החלטת ועדת השיקום הפועלת במחוז בו הוא מטופל. הנכה יכול לקבל יעוץ ובמידת האפשר גם המלצות מהמוסדות השונים לצורך שיקומו הכלכלי.

❖ מענק מיסים לרכב לשיקום כלכלי (הוראה 61.01)

זכאי שדרגת נכותו 25% עד 49%, שאינו זכאי לרכב רפואי, שבחר בתכנית שיקום כלכלי עצמאי, או המשוקם בעבודה שכירה, אשר ביצע תפקידו ועבודתו מצריכים רכב - יוכל להיעזר בתשלום מיסים לרכישתו, במסגרת ובכפיפות למגבלות התקציב השנתי המאושר למטרה זו והחלטת ועדת השיקום.

תשלום המיסים הוא לרכב ראשון ועד 2 החלפות בלבד, אחת לחמש שנים. למי שמבקש רכב להסעת נוסעים, הובלה או רכב להוראת נהיגה יוכל לקבל סיוע בכל 3 שנים וסה"כ 3 החלפות בלבד.

בכל בקשה לחידוש ינוכה סיוע קודם שניתן לנכה. ועדת השיקום תדון ותחליט בכל בקשה בכפוף להוראות.

שיקום חוזר

זכאי אשר קיבל אמצעי שיקום מהמשרד באחד ממסלולי השיקום ואינו יכול להמשיך במסלול בו שוקם, יהיה זכאי לשיקום חוזר אם יתקיימו שני התנאים הבאים גם יחד:

- החמרה במצבו הרפואי, הנובעת מנכותו המוכרת, שכתוצאה ממנה הוא אינו מסוגל להמשיך בעבודתו הקודמת.
 - הסיבות להפסקת עבודתו אינן נובעות מסיבות התלויות בו.
- זכאי זה רשאי לפנות בבקשה לראותו כבלתי משוקם ולבקש לאשר לו שיקום חוזר. הבקשה תדון בוועדה מחוזית, אשר תחליט אם להיענות לבקשתו ובאילו תנאים. על הזכאי להגיש את הבקשה באמצעות עובד השיקום במחוז המטפל.

שרותי שיקום

טיפול נפשי

מטרת הטיפול הנפשי היא לסייע לנכה ולתת לו כלים לתפקוד טוב יותר במישור האישי והמשפחתי, ללוות אותו בבניית תכנית שיקומית, לתמוך ולחזק כוחות קיימים החיוניים להמשך תפקודו היומיומי. סוג הטיפול הנפשי והיקפו ייקבעו ביחד עם עובד השיקום ולפי המלצותיו, לאחר שהזכאי הגיש בקשה בכתב לקבל את הטיפול. הטיפול ניתן על ידי פסיכולוגים ופסיכותרפיסטים מומחים בתחום.

חונכות (הוראה 84.05)

מטרת שרות החונכות לסייע בפיתוח יכולות תפקוד חברתיות. שירותי חונכות ניתנים לנכים הסובלים מפגיעה נפשית או פגיעת ראש, בדרגת נכות 20% ומעלה, או לנכים בדרגת נכות 100% בכל סוגי

הנכות, כאשר הם זקוקים לעזרה ולהכוונה בצרכים תפקודיים וחברתיים. היקף החונכות ייקבע ביחד עם עובד השיקום ולפי המלצותיו.

שעורי עזר (הוראה 84.05)

מטרת שעורי העזר היא לסייע לזכאי להצליח בלימודיו. שעורי העזר יינתנו לזכאים הסובלים מפגיעה נפשית או פגיעת ראש, בדרגת נכות 20% ומעלה. כמו כן יינתנו שעורי עזר לנכים בדרגת נכות 100% בכל סוגי הנכות, כאשר הם אינם ניתנים לשיקום וזקוקים להעשרה אישית.

פרויקטים לפגועי ראש ונפש

אגף השיקום מפעיל בעזרת ספקים מסגרות שיקומיות בתחום הדיור, התעסוקה והחברה לנכים שאינם יכולים להשתלב בתעסוקה מפרנסת, במטרה לאפשר להם דיור ו/או פעילות תעסוקתית. הפנייה לפרויקטים אלה מתבצעת באמצעות עובדי השיקום במחוז.

שירותי שיקום בטווח הארוך

מידע זה מתייחס לשירותים הניתנים על ידי עובדי השיקום במחוז לזכאי ותיק, לאחר 5 שנים מההכרה.

עיקר מאמצי בניית תוכנית השיקום מתבצעים בחמש השנים הראשונות להכרה. זאת לאור ניסיון ומחקר המעידים כי ככל שמקדימים בתהליכי שיקום כך הסיכוי למיצוי ומימוש היכולות, לרבות השתלבות מיטבית בחברה הינם גבוהים יותר.

בשנים שלאחר בניית תוכנית השיקום ומימושה, יכול הזכאי לפנות לעובד השיקום לשם התערבות קצרת טווח וממוקדת בצורך ספציפי או לקשר מחודש עם עובד השיקום לתקופה מסויימת. במידה והזכאי לא יודע מיהו עובד השיקום שלו באפשרותו לפנות למוקד הטלפוני של אגף השיקום, בטלפון 03-7776777, ולבקש לקבל את הטלפון של היחידה השיקומית/מזכירות המחוז. לעיתים, עובד שיקום הוא אשר יצור קשר עם הזכאי הוותיק לשם טיפול בחידושי זכויות שונים.

מס' הוראות אגף שיקום נכים	שם ההוראות – שירותי שיקום
60.04	תהליך שינוי סטטוס שיקום של נכה ("ביטול שיקום ראשון")
84.01	תשלומים לשירותים סוציאליים לנכים
84.03	מימון טיפול נפשי לנכים
84.04	החזר הוצאות לבני משפחת נכה מאושפז מהקרן לטיפול סוציאלי
84.05	מימון חונכות ושיעורים פרטיים מהקרן לטיפול סוציאלי-לנכים
84.07	השמת זכאי בעבודת התנדבות ומימון הוצאות הקשורות בה
84.08	תיק טיפול פסיכו-סוציאלי בשימוש ע"ש לנכים
84.11	סידור נכים בדירות מוגנות והוסטלים
84.12	הפעלת מועדוני שיקום
84.13	הפעלת קבוצות לזכאים

שם ההוראות – שירותי שיקום	מס' הוראות אגף שיקום נכים
הדרכת סטודנטים לעבודה סוציאלית בהכשרה מקצועית	84.14
הדרכת צוותים של עובדים סוציאליים במחוזות	84.15
הפעלת מתנדבים לסיוע לזכאים ובני משפחותיהם	84.16
P.T.S.D השתתפות בהוצאות קייטנה וצהרון לילדי נכים	84.22
אישור הסעה במונית לנכה לצרכים שיקומיים	84.23
נוהל השמת נכה במסגרת תעסוקה מוגנת	84.24

תעודת נכה צה"ל (11.08)

תעודת היכר לנכה (או "תעודת נכה") הינה תעודה המזהה את בעליה כמי שהוכר על פי חוק כנכה צה"ל.

תעודת ההיכר תכיל את הנתונים הבאים - שם משפחה, שם פרטי, מספר תעודת זהות, מספר תיק, תוקף התעודה, תמונת הנכה, סמל מדינת ישראל וסמל נכים. הטופס לצורך הנפקת תעודת היכר יישלח על ידי היחידה לתביעות וקביעת זכאות באמצעות הדואר, ביחד עם ההחלטה להכרה. את הטופס יש להחזיר לכתובת מחוז השיקום בו מטופל הנכה. הזכאות לתעודת נכה הינה כמפורט בהוראת האגף.

❖ זכאות לפטור מתור ומתשלום מלווה

לפי תקנות להתאמות נגישות לשירות התשע"ג-2013, סעיפים 13-14, ציון הזכאות לפטור מתור ומתשלום מלווה היא לנכה צה"ל, המוכר בגין סעיף נפש (70) ו/או פגוע ראש (10,12) באחוז נכות (מצטבר לנפש ולראש) העולה על 50%.

כל מי שלדעתו קיימת לו זכאות ומחזיק בתעודה ישנה, מוזמן לפנות למחוז המטפל לבירור זכאות.

❖ הנפקת תעודה חדשה (אבדן/גניבה/בלאי או שינוי פרטים אישיים)

במקרים של אובדן או גניבה של התעודה, נכה המבקש הנפקה חוזרת של תעודת ההיכר, יידרש לצרף אישור משטרת ישראל על הגשת תלונה על אובדן/גניבת התעודה. במקרים של בלאי או השחתה של התעודה או עקב שינוי פרטים - נכה המבקש הנפקת תעודת היכר חדשה, יצרף לבקשתו את התעודה הנמצאת ברשותו.

עדכון פרטים אישיים

הודעה על שינוי מצב משפחתי ו/או שינוי כתובת ו/או אשפוז ממושך (הוראות 10.14, 10.16)

כחלק משמירת הקשר עם הנכה יש חשיבות לקיומם של נתונים עדכניים על מצבו המשפחתי ועל כתובתו המעודכנת של הזכאי בכל עת. לכן, חלה חובה על הזכאי לעדכן את אגף השיקום בכל שינוי במצבו המשפחתי, בכתובתו וכדומה. חשיבות עדכון המידע נובעת גם מכך שהיא משפיעה על זכויות ולמניעת תשלומי יתר/חסר.

כל הודעה על שינוי תעשה באמצעות טופס הודעה על שינוי מצב משפחתי ו-או שינוי כתובת ובצירוף מסמך המעיד על השינוי (העתק מספח תעודת זהות, תעודת לידה, תעודת נישואין וכד').

עדכון פרטי חשבון בנק (הוראה 10.10)

עפ"י חוק הנכים, ניתן להעביר תגמוליו של נכה אך ורק לחשבון בנק על שם הנכה. לכן לצורך העברת התגמולים והתשלומים על הנכה להעביר לאגף השיקום פרטי חשבון בנק על שם נכה.

בכל שינוי של חשבון בנק יש להודיע באופן מיידי למחוז השיקום המטפל וזאת באמצעות טופס בקשה לעדכון פרטי חשבון בנק, חתום על ידי הזכאי והבנק.

לחילופין, ניתן לצרף לטופס העתק מהמחאה (צ'ק), המעידים על כך שהחשבון על שם הזכאי. לא ניתן ליפות כוחו של אדם לשנות בעבור הנכה את חשבון הבנק אליו מועברים תגמולים. את המסמכים יש להעביר לעובד הרווחה במחוז השיקום המטפל.

*** ניתן להגיש בקשה לעדכון פרטי חשבון בנק באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט.**

אישור חיים למתגוררים בחו"ל

חובה על זכאי המתגורר דרך קבע בחו"ל להודיע על כך בכתב לעובד הרווחה במחוז השיקום אליו שייך.

על הזכאי להעביר מדי שנה טופס הצהרת חיים (בנוסח המצורף בהוראה מס' 80.25), מאושרת על ידי הנציגות הישראלית או על ידי נטריון. "הצהרת חיים" מעודכנת מהווה תנאי להמשך ביצוע התשלומים.

במידה והזכאי לא יעביר הצהרת חיים במועד, יופסקו תשלומי התגמולים וההטבות. עם קבלת הצהרת חיים מהזכאי, יחודשו התשלומים להם זכאי מהמועד בו הם הופסקו. נכה המתגורר בחו"ל יהיה זכאי אך ורק לתשלומים ולהטבות כמפורט בהוראת האגף מס' 80.25.

תגמולים

תגמול בסיסי

תגמול עבור אחוזי נכות (הוראה 40.01)

נכה בדרגות נכות 20% ומעלה שהגיש תביעה לראשונה החל מ- 01/01/1996, ונכה בדרגות נכות 10%-19% שהגיש לראשונה תביעה לפני המועד האמור - זכאי לתגמול חודשי. גובה התגמול לנכה נקבע בהתאם לדרגת נכותו והינו צמוד למדד השכר בסקטור הציבורי-קהילתי במשק ומשולם כמתחייב על פי החוק.

❖ תוספת תגמול עבור נכות מיוחדת (+100%) (הוראה 43.02)

נכה שנקבעה לו דרגת נכות מיוחדת (+100%), יקבל תוספת של 40% לתגמול הקבוע לנכה בדרגת 100%.

❖ תגמול נוסף לנכה מתבגר (הוראה 85.04)

נכה, שמלאו לו 55 שנים, והוא לא מקבל תגמול מיוחד או תגמול נצרך, זכאי לתוספת תגמול. גובה התוספת מחושב באחוזים מהתגמול המשולם לנכה בדרגת 100%, כאשר התוספת גדלה בהתאם לאחוזי הנכות וגיל הנכה – כמפורט בהוראת האגף.

❖ תוספת לנכה שהגיע לגיל פרישה

נכה, בהגיעו לגיל 67, ונכה (אישה) בהגיעה לגיל 62, זכאים לתוספת של 10% על התגמול, מגובה התגמול הבסיסי על פי אחוזי נכותם (מוטמע בשורת סכום התגמול בתלוש).

תגמול מחייה

❖ תגמול נצרך (סעיף 7 לחוק, הוראה 40.07)

תגמול זה ניתן למי שעומד בכל התנאים המצטברים שלהלן, וזאת במקום התגמול הבסיסי:
(א) דרגת נכות 50% ומעלה, (ב) קביעה רפואית כי הנכה אינו מסוגל לעבוד בשל נכותו המוכרת.
(ג) קביעה כי אין סיכוי נראה לעין שאפשר יהיה לשקמו אי פעם. (ד) קביעה כי אין לנכה הכנסה כדי מחייה, כהגדרתה בחוק (מבחן ההכנסות).

❖ תוספת פרישה מוקדמת מכוח סעיף 7 לחוק (סעיף 7 ד לחוק, הוראה 85.05)

תוספת לתגמול הבסיסי ניתנת למי שעומד בכל התנאים המצטברים שלהלן; גובה התוספת נקבע לפי גילו של הנכה (במועד הפרישה/ במועד הגשת הבקשה) – ככל שהוא קרוב יותר לגיל הפרישה החוקי, התוספת קטנה: (א) דרגת נכות 50% ומעלה. (ב) גיל 50 שנה או יותר (ולא יותר מגיל הפרישה החוקי). (ג) הוכחה כי הנכה פרש כליל מעבודתו או ממשלח ידו. (ד) קביעה רפואית כי הנכה אינו מסוגל לעבוד בעבודה כלשהיא או לעסוק במשלח יד כלשהוא עקב נכותו. (ה) הכנסת הנכה מכל מקור שהוא אינה עולה על פעמיים השכר הממוצע במשק אם הוא רווק, או על 3 פעמים השכר הממוצע במשק אם הוא בעל משפחה.

❖ תגמול מיוחד עקב פרישה מוקדמת (תג"מ 2) (הוראות 85.01 ו-85.02)

תוספת פרישה מוקדמת הניתנת מכוח הוראות אגף השיקום 85.01 ו-85.02 מעבר לקבוע בדין למי שאינו עומד בתנאים הקבועים בסעיף 7 לחוק, ובלבד שעומד בתנאים המצטברים שלהלן:
(א) דרגת נכות 35%-49% (בכל סוגי הפגיונות) או 20%-49% בשל פגיומת נפש/ראש. (ב) גיל 50 שנה או יותר. (ג) הוכחה כי הנכה פרש כליל מעבודתו או ממשלח ידו. (ד) קביעה רפואית כי הנכה אינו מסוגל לעבוד בעבודה כלשהיא או לעסוק במשלח יד כלשהוא עקב נכותו. (ה) הכנסת הנכה מכל מקור שהוא אינה עולה על פעמיים השכר הממוצע במשק אם הוא רווק או על 3 פעמים השכר הממוצע במשק אם הוא בעל משפחה.

❖ תגמול מיוחד לנכים (תג"מ 6) (הוראות 85.01 ו-85.02)

תגמול מיוחד ניתן לנכה שעומד בתנאים המצטברים שלהלן: (א) דרגת נכות 20%-49% בשל פגיומת נפש/ראש. (ב) קביעה רפואית כי הנכה אינו מסוגל לעבוד בשל נכותו המוכרת. (ג) קביעה כי אין סיכוי נראה לעין שאפשר יהיה לשקמו אי פעם. (ד) קביעה כי אין לנכה הכנסה כדי מחייה (מבחן ההכנסות).

תגמול טיפול רפואי (תט"ר) (הוראה 43.05)

נכה הזכאי לתגמול חודשי, שקצין התגמולים קבע כי הוא מובטל מעבודה בשל צורך רפואי, ושלא קיבל שכר או פיצוי בגין יום זה (אישור הצורך הרפואי נקבע ע"י הרופא המחוזי) – זכאי לתגמול טיפול רפואי (תט"ר). שיעורו של התט"ר לנכה, הוא על פי לוח תשלום תגמולים באגף השיקום, או עפ"י הכנסה, כמתחייב על פי החוק והתקנות.

את הבקשה לקבלת התגמול עבור תקופת הטיפול הרפואי בה לא היה הנכה מסוגל להשתכר למחייתו עקב נכותו המוכרת, עליו להגיש במרפאת השיקום המחוזית בתכוף להזדקקותו לטיפול הרפואי האמור.

לנכה המקבל בתקנות טיפול רפואי, ינוכה באופן אוטומטי מס בריאות ממלכתי, וזאת בתנאי שאין מנכים ממנו מס ממקור אחר, בגין קצבאות או מעביד.

קצין התגמולים רשאי לאשר תט"ר גם לתובע בזמן הליך בירור תביעתו, אם היה לו יסוד סביר להניח שהתביעה תוכר.

תגמול חסר פרנסה (חפ"ר) (הוראה 70.02)

נכה הזכאי לתגמול חודשי, המועמד להשמה בהתאם להחלטת המחוז, שנרשם כמועמד לסידור בעבודה בלשכת השיקום ולא סירב להצעות עבודה - זכאי לתשלום תגמול כמחוסר פרנסה בהתאם לקריטריונים המפורטים בהוראות האגף.

מענק חד-פעמי נכות 10%-19%

נכה שהגיש לראשונה תביעה להכרת זכות כנכה החל מ-1.1.1996, ודרגת נכותו הקבועה היא בין 10% ל-19%, יהיה זכאי לקבל מענק חד-פעמי במקום התגמולים החודשיים וההטבות. קצין התגמולים רשאי להורות על תשלום מקדמה על חשבון המענק - לנכה שנקבעה לו דרגת נכות זמנית.

תשלום תוספת מימון צרכים מיוחדים (הוראה 80.18)

"תוספת למימון צרכים מיוחדים" הנובעים מהנכות, תשלום לנכה על פי תקנות הנכים (תגמולים ושיקום) (תוספת למימון צרכים מיוחדים), התשס"ג 2003.

התוספת תשלום לנכה לפי דרגת נכותו המוכרת, גילו ומצבו המשפחתי, כמפורט בהוראת האגף. יש להקפיד על דיווח בגין שינוי במצב משפחתי או כל שינוי אחר, העלול להשפיע על תשלום תוספת.

וז.

❖ קריטריונים לתוספת תשלום לאישה נכה

אישה נכה בהריון ולאחר לידה בדרגת נכות 100%-20%, וכן בדרגת נכות 19%-10% על סעיפים לוקומוטוריים – זכאית ל"תוספת למימון צרכים מיוחדים" לתקופה של שלושה חודשים אחרונים להריון ושישה חודשים לאחר הלידה, בכפוף לקריטריונים שבהוראה, וכמפורט בנספח ד' להוראה.

❖ נכה המנהלת משק בית עצמאי

אישה נכה רווקה בדרגת נכות 49%-25%, המנהלת משק בית עצמאי תיפנה למחוז המטפל, בצירוף חוזה שכירות דירה על שמה, או הסכם רכישת דירה על שמה. גובה התשלום הינו כמפורט בנספח א' להוראה, ובכפוף לקריטריונים בהוראה.

תגמולים לבן משפחה של נכה צה"ל שנפטר

לפי חוק הנכים נפטר נכה שהיה זכאי לתגמולים בשעת פטירתו, ולפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום) תש"י-1950 אין משלמים אחרי פטירתו תגמולים, יוסיפו לשלם את התגמול על פי חוק בשיעור שהיה משולם אותה שעה לנכה עד תום 36 חודש מסוף החודש שבו אירעה הפטירה, לידי בן המשפחה שהורה עליו הנכה בכתב לקצין התגמולים, ובאין הוראה - לידי בן זוגו, ובאין בן זוג לידי בן המשפחה שהורה עליו קצין התגמולים.

נפטר נכה שערב פטירתו הייתה דרגת נכותו 50% או יותר והיה אותה שעה נצרך, ישולמו לבן זוגו בתום התקופה המפורטת לעיל תגמולים בשיעור המשולם לאלמנה ללא ילדים לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה. התשלום ניתן בתנאי שלא למנה אין הכנסה כדי מחייה.

נכה שהיה זכאי לתגמולים בשעת פטירתו, וערב פטירתו היה בעל דרגת נכות מיוחדת גם אם לא היה נצרך, או שדרגת נכותו הייתה 90% או יותר עקב פגיעה בראש מסוג שנקבע לענין זה בתקנות והיה אותה שעה נצרך, רואים אותו כחייל שנספה במערכה כאמור בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה. לפי הוראת אגף משפחות והנצחה מס' 21.01 נכה שנפטר שלא עקב נכותו ושדרגת נכותו הייתה 50% ויותר עקב חבלה בפעילות מבצעית, אלמנתו תהיה זכאית, לפנים משורת הדין לתגמול כשל אלמנת צה"ל, ללא יתר הזכויות, ובניכוי קצבת שארים המשולמת על ידי המוסד לביטוח לאומי.

הערה: לפני קבלת ההחלטה בדבר פנייה לאגף משפחות הנצחה ומורשת, מומלץ לפנות לשני האגפים לקבלת מידע על התגמול הצפוי.

מס' הוראות אגף שיקום נכים	שם ההוראות – תגמולים
תגמולים ומענקים נלווים	
40.01	אישור הזכאות לתגמול לנכי צה"ל
40.02	מקדמות ומענקים לנכים 10%-19%
40.04	תגמול לנכי בריגדה
40.07	תגמול לנצרך
40.08	ביצוע התאמה של תשלומים ותגמולים לנכה שבחר בקבלת זכויות לפי חוק הנזיקין האזרחי
40.09	נוהל פתיחת "מספר מוטב" לזיכוי מוטבים בגין נכה ובמקומו
40.11	צווי הוצאה לפועל, מזונות ופסקי דין
40.12	נכים המרצים עונש מאסר
43.02	נכות מיוחדת 100%+ תוספת תגמול לבעלי דרגת
43.05	תשלום תגמול לפי תקנות טיפול רפואי ותנאים סוציאליים נלווים
10.04	תגמולים לבן משפחה של נכה צה"ל שנפטר

שם ההוראות – תגמולים	מס' הוראות אגף שיקום נכים
תגמולים מיוחדים	
תשלום תוספת מימון צרכים מיוחדים	80.18
תשלומי מחיה מיוחדים לנכים	85.01
תשלומי מחיה מיוחדים – תג"מ 2 ותג"מ 6	85.02
תגמול נוסף לנכה המתבגר	85.04
תגמול פרישה לנכה המתבגר	85.05

הטבות

תשלום הטבות

❖ מועד תחילת תשלום הטבות

נכי צה"ל זכאים להטבות הניתנות מעבר לקבוע בדין ועל פי קריטריונים המפורטים בהוראות האגף.

בהתאם לפסק דין לעניין המועד ממנו תשולמנה ההטבות, יש לעשות הבחנה בין נכים שנתנה לגביהם החלטת קצין התגמולים המזכה בתגמולים או בתגמולים מוגדלים לפי העניין לפני יום 29/12/2013 - קבוצה זו מכונה נכים ותיקים, לבין נכים שניתנה לגביהם החלטת קצין תגמולים מיום 29/12/2013 ואילך - קבוצה זו מכונה נכים חדשים.

- לגבי נכים ותיקים – לקבוצה זו לא ישולמו הטבות רטרואקטיבית (נזכיר כי לקבוצה זו שולמו הטבות מיום ישיבת הוועדה הרפואית בפניה עמד הנכה ובה נקבעה דרגת נכותו המקנה לו את הזכאות להטבה).

- לגבי נכים חדשים – הזכאות להטבות הינה מיום הזכאות לתגמולים או לתגמולים המוגדלים עפ"י החלטת קצין התגמולים ובלבד שבתקופה הרטרואקטיבית הם עומדים ביתר תנאי הזכאות לקבלת ההטבות.

❖ פירוט סוגי ההטבות לנכים החדשים בעקבות פסק הדין:

הטבות המשולמות מידי חודש בחודשו

- נכים ותיקים - ההטבות תשולמנה מיום ישיבת הוועדה הרפואית בפניה עמד הנכה ובה נקבעה דרגת נכותו המקנה לו את הזכאות להטבה.
- נכים חדשים - ההטבות תשולמנה מיום הזכאות לתגמולים/יום תחילת הנכות.

הטבות שנתיות

- נכים ותיקים - ההטבות תשולמנה מיום ישיבת הוועדה הרפואית בפניה עמד הנכה ובה נקבעה דרגת נכותו המקנה לו את הזכאות להטבה.
- נכים חדשים - ההטבות תשולמנה מיום הזכאות לתגמולים/יום תחילת הנכות.

הטבות הדורשות הוכחת זכאות, לרבות שינוי במצב משפחתי

- הטבות הדורשות הוכחת זכאות, לרבות שינויים במצב משפחתי – הטבה הדורשת הוכחת זכאות תשלום מיום פניית הזכאי לקבלתה בצירוף הוכחת זכאותו (כלומר שבמועד הרלוונטי עמד הנכה בתנאי הזכאות להטבה, מימש את ההטבה בפועל והציג הוכחה בדבר התשלום).
- במקרה של שינוי מצב משפחתי יש לפנות תוך שנה מיום השינוי.
- לגבי נכים חדשים בלבד – אם הוכיחו כי בתקופה הרטרואקטיבית, עמדו בתנאי הזכאות אלא שלא יכלו להגיש בקשה מהטעם שטרם הוכרו או טרם נקבעה דרגת הנכות המזכה, לפי העניין - תינתן הטבה גם עבור התקופה הרטרואקטיבית ובלבד שיגישו בקשה לקבלת ההטבה תוך שנה מיום החלטת קצין התגמולים.

הטבות הנובעות מהחזר על הוצאה שהייתה בפועל

- החזרים שנתיים ישולמו לזכאי במסגרת אותה שנת תקציב או שנת לימודים שוטפת.
- החזרים שאינם שנתיים ישולמו לזכאי אם הפנייה הוגשה בתוך שנה מיום ההוצאה המזכה בהחזר ולא יאוחר מכך.
- לנכים חדשים – החזרים שנתיים או החזרים שאינם שנתיים ישולמו מיום מועד הזכאות לתגמולים, ובלבד שהנכה פנה בבקשה לקבלת החזר בתוך שנה מיום החלטת קצין התגמולים וצירף לבקשה מסמכים המעידים על מימוש ההטבה והוכחת תשלום.

הטבות בטיפול הרווחה

הטבות שנתיות

❖ מענק הבראה (53.13)

נכים המוכרים בדרגת נכות 30% ומעלה או נכים המקבלים תג"מ יהיו זכאים למענק הבראה. המענק יינתן מידי שנה וישולם בתגמול חודש יוני. גובה המענק יקבע בהתאם לקריטריונים המופיעים בהוראת האגף.

❖ מענק שנתי לצידוד ביתי (הוראה 66.01)

נכה, המוכר על ידי אגף שיקום נכים, שדרגת נכותו 20% ומעלה זכאי למענק שנתי לצידוד ביתי, המשולם באופן אוטומטי, ללא צורך בפניית הזכאי, בתגמול חודש מרץ מידי שנה. גובה המענק הינו בהתאם להוראת האגף.

❖ השתתפות ברכישת 4 מוצרי חשמל לנכים (הוראה 66.01)

נכה, המוכר על ידי אגף שיקום נכים, שדרגת נכותו 10%-19% כולל (למי שהוכר עד 01/01/1996), ושנישא או החל לחיות עם אישה, ידועתו בציבור (על פי הסכם משפטי לחיים משותפים), שלא היה נשוי לפני שעמד בפני וועדה רפואית ראשונה, שעל פי החלטתה קמה לו הזכאות להטבה ובלבד שנישואים אלו או ההסכם המשפטי נערכו מ-01/04/1987 – יהיה זכאי להחזר חד פעמי, המהווה השתתפות ברכישת מקרר, טלוויזיה, מכונת כביסה ותנור בישול ואפיה. ההחזר הינו בהתאם לסכום הנקוב בהוראת האגף. ההחזרים ישולמו לזכאי באופן חד פעמי, עבור כל פריט ובלבד שמוצרים אלו נרכשו לאחר שעמד בפני הוועדה הרפואית ולאחר שנישא.

נכה שהינו משפחה חד הורית זכאי אף הוא להשתתפות ברכישת המוצרים כאמור. לצורך מימוש הזכאות על הזכאי לפנות לעובד הרווחה במחוז המטפל, בצרוף קבלה מקורית על שמו של הזכאי ופירוט המוצרים שנרכשו. נכה שהינו משפחה חד הורית יצרף גם צילום ספח תעודת זהות המעיד על מצבו המשפחתי ותצהיר על כך שילדו מתגורר עימו דרך קבע.

❖ **השתתפות בעלות שיחות ודמי שימוש בטלפון (הוראה 80.10)**

נכה, המוכר על ידי אגף שיקום נכים, שדרגת נכותו 20% ומעלה (10% ומעלה למי שהוכר עד 01/01/1996) זכאי להשתתפות בעלות שיחות ודמי שימוש בטלפון. ההשתתפות משולמת באופן אוטומטי בחודש ינואר עבור כל השנה.

בנוסף לכך, זכאי באופן חד פעמי גם להשתתפות בגובה של 50% מדמי התקנת טלפון או העתקתו, אך לא יותר מהסכום המירבי שנקבע, כמפורט בהוראת האגף. נכה המוכר בגין עיוורון (סוג פגימה 94), בדרגת נכות 100% ויותר – המענק הינו חודשי.

❖ **דמי נסיעה קבועים לנכים (הוראה 80.19)**

דמי נסיעות חודשיים ישולמו לנכה שאינו זכאי לרכב רפואי ולא מקבל תשלום בעבור אחזקת רכב. לא ישולמו דמי נסיעות חודשיים לזכאי המקבל תשלום בעבור אחזקת רכב או קצבת ניידות מהמוסד לביטוח לאומי, גם אם התשלום הוא בשל פגיעה שונה. הזכאות להטבה זו וגובה ההטבה הינם בהתאם למפורט בהוראה.

❖ **דמי חימום (הוראה 80.26)**

נכים מדרגת נכות 50% ומעלה, בפגיונות מסויימות ולפי דרגת נכותם, זכאים לדמי חימום המשולמים לפי מספר רמות, בתגמול חודש נובמבר מידי שנה. המענק משולם ללא צורך בפניית הזכאי. רמת התשלום לזכאי נקבעת לפי דרגת הנכות ואזור המגורים בעת תשלום המענק ובהתאם לקבוע בהוראה.

❖ **דמי קרור (הוראה 80.27)**

נכים בפגיונות מסויימות ולפי דרגת נכותם ומקום מגוריהם, זכאים לדמי קרור המשולמים לפי מספר רמות, בתגמול חודש מאי מידי שנה. המענק משולם ללא צורך בפניית הזכאי. רמת התשלום לזכאי נקבעת לפי דרגת הנכות ואזור המגורים בעת תשלום המענק ובהתאם לקבוע בהוראה.

❖ **מענקי חג לנכים המקבלים תג"מ (הוראה 80.28)**

נכים המתקיימים מתגמולים מיוחדים בלבד, במשך תקופה של שנה לפחות, זכאים למענק חג פעמיים בשנה. התשלום מבוצע באופן אוטומטי בתגמולי חודש מרץ ואוגוסט. הזכאות היא על פי סטטוס הזכאי בחודש תשלום ההטבה בלבד.

❖ מענק תחילת שנת לימודים (הוראה 80.29)

מענק תחילת שנת הלימודים יינתן כהשתתפות בהוצאות הנדרשות עם תחילת שנת הלימודים לנכים המתקיימים מתגמול קיום.
המענק יינתן עבור כל ילד של זכאי שגילו מ-6 ל-17 כולל.
הגיל הקובע לתשלום ההטבה לראשונה, עבור כל ילד, יחושב כך שבשנה הקלנדרית, בה משולמת ההטבה ימלאו לילד 6.
המענק ישולם עבור שנת הלימודים המתחילה בחודש ספטמבר ואילך.
הזכאות תיקבע על פי סטטוס הזכאי בחודש תשלום ההטבה.

הטבות הדורשות פנייה למחוז

לצורך בדיקת הזכאות והגשת הבקשה יש לפנות לתחום הרווחה במחוז.

❖ מענק השתתפות בתשלום מס הכנסה שנתי (הוראה 80.01)

נכה, המוכר על ידי אגף שיקום נכים, שדרגת נכותו 19% ומעלה וזכאי לתגמול חודשי ומשלם מס מיגיעה אישית – יהיה זכאי למענק מס הכנסה בהתאם לקריטריונים המפורטים בהוראה. ניתן לקבל את המענק החל מחודש ינואר, עבור שנת המס שהסתיימה. לצורך קבלת המענק על הזכאי להמציא לעובד הרווחה במחוז המטפל אישור מרשות המיסים לתשלום מס הכנסה לשנת המס או תלוש שכר של חודש דצמבר של אותה השנה. נכה שהוכר לאחר תחילת שנת המס בגינה משולם המענק, יהיה זכאי למענק חלקי, השווה לחלק השניים-עשר של המענק במכפלת מספר החודשים שנשארו עד לסיום שנת המס. גובה המענק יקבע על פי דרגת הנכות ביום הקובע. שינויים שיחולו בדרגת הנכות של הזכאי במהלך אותה שנה לא יחשבו לצורך שינוי בקביעת גובה המענק.

❖ מענק נישואים (הוראה 80.16)

נכה, המוכר על ידי אגף שיקום נכים, שדרגת נכותו 20% ומעלה (10% ומעלה למי שהוכר עד 01/01/1996) וזכאי להטבות, הבא בברית נישואין או שהחל לחיות עם אישה הידועה בציבור כבת זוג, ונחתם ביניהם הסכם משפטי לחיים משותפים – זכאי לקבלת מענק נישואין. רמת המענק הינה בהתאם לגובה אחוזי הנכות, כפי שהיה בחודש הנישואין. את הבקשה לקבלת מענק יש להפנות לעובד הרווחה במחוז השיקום המטפל וזאת בתוך שנה מיום הנישואין ובצרוף אישור על הנישואין או הסכם משפטי לחיים משותפים.

❖ מענק לסידור ראשון (הוראה 80.16)

נכה שדרגת נכותו +100% מיוחדת, בטרם נישא ושלא ניתן לו מענק נישואין ונכנס להתגורר לראשונה בדירת קבע – זכאי ל-70% ממענק הנישואין בהתאם לסוג הפגיעה. 30% הנותרים מהמענק האמור יינתנו לזכאי לאחר נישואיו.
את הבקשה לקבלת מענק לסידור ראשון יש להפנות לעובד הרווחה במחוז השיקום המטפל, בצרוף חוזה רכישת דירה הכולל את מועד האכלוס.

❖ מענקי בת/בר מצווה של ילדי נכים המתקיימים מתגמולים מיוחדים בלבד (הוראה 80.17)

זכאים המתקיימים מתגמולים מיוחדים בלבד (נצרך ותג"מ) זכאים למענק בר/בת מצווה במלאות 13 שנה לבנם או 12 שנה לבתם. התשלום מתבצע באופן יזום ואינו מחייב פניית הזכאי. יצויין שהטבה זו מוענקת בנוסף לקבוע בחוק וממומנת מכספי עיזבונות, המועברים על ידי האפוטרופוס הכללי, וניתנת רק כאשר מתקבלים העיזבונות.

❖ מענקי נישואין של ילדי נכים המתקיימים מתגמולים מיוחדים בלבד (הוראה 80.17)

זכאים המתקיימים מתגמולים מיוחדים בלבד (נצרך, תג"מ) זכאים לקבלת מענק עם נישואי ילדם. המענק יינתן לילדו של הנכה פעם אחת בלבד. לצורך קבלת המענק יש לפנות לעובד הרווחה במחוז השיקום, בתוך שנה מיום הנישואין ובצירוף אישור נישואין. יצויין שהטבה זו היא הטבה המוענקת בנוסף לקבוע בחוק וממומנת מכספי עיזבונות המועברים על ידי האפוטרופוס הכללי.

❖ מענק השתתפות בלימודים על תיכונים ואקדמיים לילדי נכים (הוראה 80.21)

נכה, המוכר על ידי אגף שיקום נכים, שדרגת נכותו 20% ומעלה (10% ומעלה למי שהוכר עד 01/01/1996) זכאים להשתתפות במימון לימודי ילדיהם הלומדים כסטודנטים מן המניין. ילדי נכה שנפטר, אשר קבלו סיוע בלימודים בטרם נפטר הנכה, ימשיכו לקבל את הסיוע בהתאם לתוכנית הלימודים שאושרה להם.

ההשתתפות במימון לימודים על תיכונים ואקדמיים לילדי נכה שהתחילו לימודיהם האקדמיים תינתן עד הגיע התלמיד לגיל 30.

זכאי המבקש השתתפות במימון לימודים על תיכונים ואקדמיים לילדו יפנה בבקשה לעובד הרווחה במחוז המטפל באמצעות טופס בקשה למענק השתתפות במימון לימודים ויצרף את המסמכים הבאים:

- אישור רשמי וחתום ממוסד הלימודים המעיד על לימודי ילדו בשנת הלימודים הנוכחית בציון התואר ומגמת הלימוד.
 - אישור ממוכן ממדור חשבונות סטודנטים, הנושא תאריך שלאחר תום הסימסטר הראשון ואשר מופיעים בו מרכיבי שכר הלימוד או חתימה של הנהלת בית ספר על גבי חלק ב' של טופס הבקשה, שבו ימולאו כל פרטים הנדרשים ובציון גובה שכר הלימוד היסודי ששולם בפועל, לאחר כל הניכויים (מלגות, הנחות וכדומה).
- ניתן להעביר את הבקשות רק לאחר הסמסטר ראשון והחל מראשון לפברואר בלבד ועד לסוף השנה הקלנדרית (לא יאושרו בקשות שיתקבלו לאחר סוף השנה הקלנדרית של שנת הלימודים).

❖ מענק לידה לנכה (אישה) חד הורית (הוראה 80.31)

מענק לידה יינתן לנכה (אשה) חד הורית, לאחר לידה, המוכרת בדרגת נכות 20% ומעלה. המענק יינתן כסיוע להתארגנות עקב הלידה. המענק יינתן בעבור כל לידה של הנכה. מימוש הזכאות מותנה בפניית הזכאית לעובד הרווחה במחוז השיקום בבקשה לקבלת הסיוע וזאת בתוך שנה מיום הלידה ובצירוף האישורים הנדרשים.

הטבות לזכאי +100%

מיסים עירוניים ומיסי מקרקעין - לבדיקת זכאות ולהגשת בקשה יש לפנות לתחום הרווחה במחוז.

❖ **החזר דמי חכירה ודמי היוון חד פעמיים ניתנים לנכים שדרגת נכותם הינה +100% מיוחדת**

נכה שדרגת נכותו +100% (נכות מיוחדת) זכאי להחזר דמי חכירה שנתיים. נכה בדרגת נכות +100% (נכות מיוחדת) לצמיתות, שהינו משותק (סימול פגיעה 01 או 03) או קטוע שתי רגליים (סימול פגיעה 54 או פגיעה המותאמת לסימול זה על פי אישור הרופא הראשי) – זכאי להחזר דמי היוון, כחלופה לדמי חכירה שנתיים.

דמי חכירה שנתיים או דמי היוון יינתנו עבור המגרש עליו בנוי הבית שבבעלות הנכה ובתנאי שייעוד המגרש כאמור הינו למגורים או עבור הדירה בה הוא מתגורר (כולל בבניין משותף) ובלבד שהתשלום הנדרש ממנהל מקרקעי ישראל הינו על שם הנכה.

החזר דמי היוון הינו חד פעמי ועבור בית אחד בלבד, ולאחריו לא ישולמו דמי חכירה או דמי היוון, לרבות הפרשים בגין בית אחר.

לא ישולמו דמי חכירה שנתיים עבור אותה תקופה עבורה שולם היוון. הסיוע יינתן עבור הנכס בכתובת בה מתגורר הנכה הסיוע יינתן עבור התשלום ששולם בפועל ולא ישולמו הפרשים ו/או ריביות פיגורים.

❖ **השתתפות בתשלום ביטוח בריאות ממלכתי (הוראה 50.03)**

נכה בדרגת נכות +100% מיוחדת, שעובד או מקבל פנסיה ממקום עבודתו – זכאי להשתתפות בגובה 75% מתשלום ביטוח בריאות ממלכתי.

גובה ההשתתפות ייקבע בהתאם לגובה התשלום ששולם בחודש מאי.

לצורך מימוש הזכאות על הנכה לפנות לעובד הרווחה במחוז המטפל, בצרף תלוש שכר (לשכירים) או אישור מרואה חשבון או יועץ מס או מהמוסד לביטוח לאומי ובו מפורט סכום הניכוי לביטוח בריאות ממלכתי שהועבר בחודש מאי.

❖ **מענק השתתפות ברכישת טלפון סלולארי להתקנה ברכב (הוראה 80.19)**

הזכאות למענק השתתפות ברכישת טלפון סלולרי להתקנה ברכבו של נכה קשה, ניתנת לנכים קשים בדרגת נכות +100% מיוחדת, המוכרים בסוגי הפגימות ספציפיות.

הזכאות למענק הינה חד פעמית.

גובה ההשתתפות יהיה 50% מעלות המכשיר והתקנתו ברכב, אך לא יעלה על הסכום הנקוב בהוראה.

על מנת לממש הטבה זו, על הזכאי לפנות לעובד הרווחה במחוז, בצירוף חשבונית מס (מקור בלבד) וקבלה (מקור בלבד), המעידות על רכישת המכשיר. על גבי החשבונית והקבלה יצוין גם מספר הרכב בו הותקן המכשיר.

❖ **מענק אש"ל בחו"ל (הוראה 80.22)**

נכה בדרגת נכות +100% מיוחדת, זכאי למענק בגין נסיעה פרטית לחו"ל.

הזכאות היא אחת לשלוש שנים מיום הנסיעה הקודמת.

גובה המענק יקבע בהתאם לסוג הפגימה ובהתאם לקריטריונים המופיעים בהוראה. זכאי המבקש לקבל את המענק יפנה, לאחר חזרתו לארץ, לאגף השיקום וזאת בצירוף קבלה מקורית על שם הזכאי המעידה על רכישת כרטיס הטיסה וכן כרטיס עליה וירידה מהמטוס של הזכאי.

❖ **השתתפות בתשלום מיסים עירוניים (ארנונה) לנכים שדרגת נכותם +100%**

ההשתתפות בתשלום מיסים עירוניים (ארנונה) לנכים שדרגת נכותם +100% היא בשיעור 40% מתשלום המסים העירוניים ששולמו על ידי הזכאי בפועל, לאחר ההנחה שהוא זכאי לה, כפי שנקבע בחוק הרשויות המקומיות. על הזכאי להעביר אישור על תשלום המיסים השנתי, לצורך קבלת ההשתתפות בהתאם.

הטבות בטיפול המרפאה

לבדיקת זכאות ולהגשת בקשות יש לפנות למרפאת המחוז.

❖ **החזר הוצאות נסיעה לטיפולים רפואיים**

נכה מוכר על ידי משהב"ט, הזכאי לטיפול רפואי או תובע להכרה בנכות בעל אישור לטיפול רפואי (א.ט.ר), הנדרש לנסיעה לצורכי טיפול רפואי, טיפול פארא-רפואי או לקבלת ציוד רפואי ותיקונו, אשר הופנה באמצעות אגף השיקום - זכאי להחזר הוצאות נסיעה. מידה ויש ברשות הזכאי רכב רפואי או נסע ברכבו הפרטי - חישוב ההחזר יבוצע על פי ק"מ. במידה ונסע בתחבורה הציבורית (לא כולל מוניות) - יקבל החזר בהתאם לשוברי הנסיעה ותעריף התחבורה הציבורית.

❖ **מענק ביגוד (53.05)**

מענק ביגוד הינו מענק כספי הניתן לזכאים כחלק מטיפול עקב נכותם הייחודית ו/או שימוש במכשירים אורטופדיים רפואיים כמפורט בהוראה. מימוש המענק מותנה בפניית הזכאי בכתב, לרופא המחוזי. המענק משולם לזכאים בתגמול חודש יוני של כל שנה קלנדרית.

❖ **מענק ציוד משתחק (הוראה 53.06)**

ציוד משתחק הוא ציוד לשימוש אישי יומיומי, הכולל כלי מיטה ובגדים תחתונים. הזכאות למענק היא בהתאם להוראה. המענק השנתי ישולם בתגמול חודש יולי.

❖ **מענק נעליים (הוראה 53.07)**

מענק נעליים מיועד לנכים אשר לנכותם יש השלכה ישירה על מערכת התנועה שלהם, על פי קריטריונים המפורטים בהוראה. המענק ניתן לזכאים אחת לשנה בתגמול חודש יוני, כעזרה ברכישת נעליים. נכה לא יהיה זכאי לנעליים ולמענק נעליים בו זמנית.

נכה אשר קיבל בפועל מענק נעליים ומבקש להחליף מענק נעליים לנעליים אורטופדיות ואשר נקבעה לו זכאות לכך לא יוכל לקבל הפנייה לנעלים עד תום שנת המענק.

נכה המבקש להחליף זכאותו לנעליים במענק לנעליים תשונה זכאותו בשנת התקציב הבאה על פי סוג הזכאות ובהתאמה.

הטבות סוציאליות

❖ השתתפות בהוצאות נסיעה לעבודה, ללימודים ולהתנדבות לעיוורים (הוראה 70.07)

נכה עיוור, שדרגת נכותו 100% + מיוחדת, זכאי להשתתפות בהוצאות נסיעה לעבודה, ללימודים ולהתנדבות במקרים הבאים:

- לומד במוסד להשכלה גבוהה במימון המשרד.
 - עובד או מתנדב באופן קבוע במקום עבודה, לפחות 3 ימים בשבוע.
- לנכים העובדים במקום עבודה קבוע, תינתן ההטבה עד הגיעם לגיל פרישה כמוגדר בחוק. לנכים לומדים או מתנדבים ההטבה תינתן מדי שנה.
- לזכאי אשר סיים לימודיו, תופסק ההטבה שלושה חודשים לאחר סיום חובות הלימודים ותחודש רק במידה וישתלב בתעסוקה קבועה ויענה לקריטריונים המזכים בהטבה זו.
- זכאי המבקש השתתפות בהוצאות נסיעה יפנה לעובד הרווחה במחוז השיקום בו הוא מטופל. הזכאי יצרף לבקשתו אישור על לימודיו, אישור ממעסיקו, או הצהרה על היותו בעל עסק עצמאי.

❖ הוצאות נסיעה לאבחון או טיפול פסיכולוגי (הוראה 84.01)

נכה הנוסע בתחבורה הציבורית לאבחון או טיפול פסיכולוגי, זכאי למימון מלוא הוצאות הנסיעה באוטובוס או ברכבת, אם אינו בעל רכב רפואי, אינו מקבל דמי נסיעות מאגף השיקום והאבחון או הטיפול נערך במרחק העולה על 20 ק"מ ממקום מגוריו (לכיוון אחד).

❖ הוצאות נסיעה ללימודים (הוראה 84.01)

נכה שלימודיו אושרו על פי התקנות, הנוסע בתחבורה הציבורית ללימודים (או נכה הנמצא במרכז שיקום) - זכאי למימון מלוא הוצאות הנסיעה באוטובוס או ברכבת, לפי מספר ימי הלימוד בחודש בפועל אם עומד מקבל דמי קיום, אינו בעל רכב רפואי, בית הספר או מרכז השיקום נמצא במרחק העולה על 20 ק"מ ממקום מגוריו (לכיוון אחד).

נכה שלימודיו אושרו בהתאם לתקנון, אך אינו מקבל דמי קיום והמרחק למקום הלימודים מעל ל - 20 ק"מ - יהיה זכאי אף הוא להחזר הוצאות נסיעה ללימודים.

❖ הוצאות נסיעה למועדונים שיקומיים (הוראה 84.01)

נכה הנוסע בתחבורה הציבורית למועדון שיקומי ומדווח על מספר הביקורים שביקר בפועל במועדון השיקומי במהלך החודש - זכאי למימון מלוא הוצאות הנסיעה באוטובוס או ברכבת אם אינו בעל רכב רפואי והמועדון השיקומי נמצא במרחק העולה על 20 ק"מ ממקום מגוריו לכיוון אחד.

(נכה שהוא בעל רכב רפואי - יקבל החזר הוצאות על פי דיווח ק"מ).

❖ **סיוע לבני משפחה של נכה מאושפז (הוראה 84.04)**

בני משפחה של נכה מאושפז (הורים, אחים, ילדים, אישה של פצוע מאושפז) זכאים להחזר הוצאות כלכלה, נסיעה והלנה. ההחזר יינתן מיום השחרור של הפצוע מצה"ל. הזכאות נקבעת בהתאם לחומרת הפציעה, תדירות ומספר המבקרים ועל פי הכללים הכתובים בהוראה.

יינתן גם החזר אובדן ימי עבודה לבן משפחה אחד, כל עוד המצב הרפואי מחייב המצאות בן משפחה ליד מיטתו.

כמו כן, יינתן החזר בעד שמרטף לילדי הפצוע או אחיו הקטנים (עד גיל 12) מיום הפציעה/האשפוז.

❖ **השתתפות בהוצאות צהרון לילדי נכים המוכרים על פוסט טראומה (PTSD) (הוראה 84.22)**

נכה שדרגת נכותו המוכרת הינה בגובה 30% ומעלה בגין פוסט טראומה (PTSD) זכאי לעזרה במימון הוצאות לצהרון עבור ילדיו הלומדים בכיתות א'-ד', כאשר קיים צורך בשהיית הילדים מחוץ לבית בגלל מצבו הנפשי של הנכה (אישור פסיכיאטר/פסיכולוג).

הסיוע יינתן עבור חודשי הלימודים ספטמבר – יוני, כנגד הצגת קבלה על התשלום לצהרון. סיוע זה מהווה הטבה הנובעת מהחזר על הוצאה שבוצעה בפועל והוא ישולם במסגרת אותה שנת לימודים בה בוצעה ההוצאה וכנגד הצגת הוכחה על התשלום.

סיוע בהוצאות צהרון לא יינתן למי שמקבל עבור הילד סיוע לפנימייה לפי הוראה 84.01.

❖ **השתתפות בהוצאות קייטנה לילדי נכים המוכרים על פוסט טראומה (PTSD) (הוראה 84.22)**

נכה שדרגת נכותו המוכרת הינה בגובה 30% ומעלה בגין פוסט טראומה (PTSD), זכאי להשתתפות בהוצאות על קייטנה שנערכת במהלך החופשות שבמסגרת שנת לימודים (אוגוסט-ספטמבר), עבור כל ילד עד כיתה יב'. ההטבה תשולם בהתאם לבקשה שהוגשה תוך שנה מיום ההוצאה בפועל וכנגד הצגת קבלה על התשלום.

לא תינתן השתתפות בקייטנה למי שמקבל סיוע למעון לפי הוראה 84.01 עבור אותה התקופה.

❖ **השתתפות במימון הוצאות מעון/צהרון לילדי נכים נפגעי נפש/נפגעי ראש**

נכה פגוע נפש או פגוע ראש, אשר עומד בקריטריונים המפורטים בהוראה ואשר פסיכיאטר או פסיכולוג או עובד שיקום קבעו שבגין מצבו הנפשי ותפקודו הלקוי יש צורך בהוצאת הילד מהבית למעון או לצהרון.

גיל הילד הינו עד 6 שנים, או עד סיום גן חובה, המאוחר ביניהם.

הנכה ישתתף בהוצאות בגובה "השתתפות עצמית" לבית אב.

סיוע מקרן עיזבונות (הוראה 11.03)

הסיוע מקרן עיזבונות, הקדשים ותרומות הוא סיוע הניתן בהתאם לכללים שקבעו הקרן, ההקדש או נותן התרומה ואין לו קשר עם מערכת המענקים וההלוואות של אגף שיקום נכים, המשולמים מכוח החוק התקנות והוראות האגף.

❖ השתתפות בשכר לימוד או בהוצאות מיוחדות לתואר שלישי

זכאות לנכים מ-50% ומעלה.

גובה הסיוע יבחן לפי העניין ותקציב העיזבונות לטובת הנושא.

על הזכאי לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה ומסמכים רלוונטיים. תקופת הסיוע היא לשנה ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה. הסיוע מותנה בכך שהזכאי יגיש חשבונית על תשלום ראשון וקבלת מקור עד 60 יום ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה.

מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף – 30 יום לאחר תקופת הסיוע.

חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה – לא תאושרנה.

❖ טיפולי שיניים

זכאות לנכה נצרך ונכה המתקיים מתגמול מיוחד (תג"מ).

גובה הסיוע בהתאם לקבוע בהוראה.

על הזכאי לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה, תוכנית טיפול והצעות מחיר. תקופת הסיוע היא לשנה ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה. הסיוע מותנה בכך שהזכאי יגיש חשבונית על תשלום ראשון וקבלת מקור עד 60 יום ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה.

מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף – 30 יום לאחר תקופת הסיוע.

חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה – לא תאושרנה.

❖ טלפון סלולארי מיוחד לעיוורים

זכאות לנכים עיוורים בדרגת נכות 100%+ ובלבד שלא רכש טלפון חכם.

הזכאות להחלפה בכל 3 שנים.

גובה הסיוע בהתאם לקבוע בהוראה.

על הזכאי לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה.

תקופת הסיוע היא ל-60 יום ממועד ההחלטה, אלא אם נקבע אחרת בהחלטת הועדה.

מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף – 30 יום לאחר תקופת הסיוע.

חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה – לא תאושרנה.

תקופת הסיוע הינה ל-60 יום ממועד ההחלטה אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה.

ביצוע כנגד קבלות מקוריות + חשבונית מס מקורית.

מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף - 30 יום לאחר תקופת הסיוע. חשבוניות שתתקבלנה באגף

לאחר מועד זה לא תאושר לתשלום.

❖ לימודי מקצוע אחרי תואר ראשון (במקום תואר שני)

זכאות לנכים מ-20% ומעלה, בוגרי תואר ראשון.

גובה הסיוע עד לגובה שכר לימוד לתואר שני הנקבע על ידי המועצה להשכלה גבוהה לתקופת

לימודים עד שנתיים.

על הזכאי לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה.

ביצוע כנגד קבלות מקור ואישור לימודים. התשלום הינו לכל שנה בנפרד. תקופת הסיוע היא לשנה ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה. הסיוע מותנה בכך שהזכאי יגיש חשבונית על תשלום ראשון וקבלת מקור עד 60 יום ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה. מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף – 30 יום לאחר תקופת הסיוע. חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה – לא תאושרנה.

❖ **מחשב (נייה, נייד, טאבלט-מחשב לוח, טלפון חכם) - סיוע לנכים בדרגת נכות מיוחדת +100% ונכים 80% ומעלה, מתוכם לפחות 50% בגין פגיעת ראש:**

הזכאות להחלפה בכל 4 שנים.

נכה שאושר לו מחשב וזקוק להדרכה - זכאי לקבל סיוע בהדרכה עד 20 שעות. נכה שאושר לו מחשב וזקוק בגין נכותו המוכרת לאביזרי עזר, מקלדת מיוחדת, עכבר מיוחד – זכאי לסיוע לרכישתם.

גובה הסיוע בהתאם לקבוע בהוראה.

על הזכאי לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה.

תקופת הסיוע היא ל-60 יום ממועד ההחלטה, אלא אם נקבע אחרת בהחלטת הוועדה. מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף – 30 יום לאחר תקופת הסיוע. חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה – לא תאושרנה.

תקופת הסיוע הינה ל-60 יום ממועד ההחלטה אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה. ביצוע כנגד קבלות מקוריות + חשבונית מס מקורית. מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף - 30 יום לאחר תקופת הסיוע. חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה לא תאושר לתשלום.

❖ **מחשב (נייה, נייד, טאבלט-מחשב לוח, טלפון חכם) – סיוע לנכים עיוורים +100%**

הזכאות להחלפה בכל 3.5 שנים.

נכה שאושר לו מחשב זכאי לסיוע ברכישת תוכנות ייעודיות לעיוורים, אשר מסייעות בהתמודדות עם המגבלות וכן לעדכון תוכנות אלו לפי הצורך.

נכה עיוור שעובד לפרנסתו, שכיר או עצמאי, הזקוק לתוכנות ייעודיות לעיוורים, המסייעות בהתמודדות עם המגבלות וזאת לצורך עבודתו ולא מקבל מימון לתוכנות אלו ממקום עבודתו – זכאי לקבלת התוכנות למחשב במקום עבודתו, בנוסף לזכאותו לתוכנות למחשב בביתו. נכה עיוור העובד לפרנסתו כעצמאי – זכאי לסיוע ברכישת מחשב נוסף לעסק. גובה הסיוע בהתאם לקבוע בהוראה.

על הזכאי לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה.

תקופת הסיוע היא ל-60 יום ממועד ההחלטה, אלא אם נקבע אחרת בהחלטת הוועדה. מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף – 30 יום לאחר תקופת הסיוע.

חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה – לא תאושרנה.

תקופת הסיוע הינה ל-60 יום ממועד ההחלטה אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה. ביצוע כנגד קבלות מקוריות + חשבונית מס מקורית.

מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף - 30 יום לאחר תקופת הסיוע. חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה לא תאושר לתשלום.

❖ **צהרון וקייטנה לילדי נשים נכות חד הוריות**

סיוע זה מותנה בקיום מקורות תקציביים לנושא מקרן עיזבונות וניתן בהתאם לקבוע בהוראה. על הזכאית לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה. מתן הסיוע יתבצע כנגד קבלות מקוריות וחשבונית מס מקורית.

❖ **ציוד ביתי הנדרש להתאמת ונגישות בדיור עבור הנכה כגון: מעלון, מערכת אוורור וכדומה**

סיוע לנכים קשים, בדרגת נכות מ-50% ומעלה, הזקוקים לסיוע מיוחד ואשר אינו ניתן להם לפי הוראות האגף. הסיוע כפוף להמלצות רפואיות. הסיוע הוא חד פעמי ועד לגובה הסיוע הקבוע בהוראת האגף.

❖ **ציוד ביתי: מכשירי חשמל וריהוט בסיסי**

סיוע לנכים בדרגת נכות 50% ומעלה, הזקוקים לסיוע מיוחד ברכישת ציוד ביתי בשל נסיבות מיוחדות וחריגות. הסיוע הוא חד פעמי ועד לגובה הסיוע הקבוע בהוראת האגף.

❖ **קורס / מבחן פסיכומטרי**

זכאות לנכים מ-20% ומעלה. קיימת הנכה גם באמצעות הקרן והיחידה להכוונת חיילים משוחררים. לא יינתן כפל. הזכאות הינה חד פעמית. גובה הסיוע בהתאם לקבוע בהוראה. על הזכאי לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה. תקופת הסיוע היא ל-60 יום ממועד ההחלטה, אלא אם נקבע אחרת בהחלטת הוועדה. מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף – 30 יום לאחר תקופת הסיוע. חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה – לא תאושרנה. תקופת הסיוע הינה ל-60 יום ממועד ההחלטה אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הוועדה. ביצוע כנגד קבלות מקוריות + חשבונית מס מקורית. מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף - 30 יום לאחר תקופת הסיוע. חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה לא תאושר לתשלום.

❖ **שכר לימוד לתואר שני**

זכאות לנכים מ-20% ומעלה, בוגרי תואר ראשון, הלומדים לקראת תואר שני שהינו בזיקה מקצועית לתואר הראשון. גובה הסיוע עד לגובה שכר לימוד לתואר שני הנקבע על ידי המועצה להשכלה גבוהה. גובה הסיוע לא יעלה על גובה שכר לימוד לשנתיים, אך הנכה יוכל לפרוס את לימודי בפועל עד 3 שנים. על הזכאי לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה ואישור קבלה ללימודים.

ביצוע כנגד קבלות מקור / אישור מדור שכר לימוד סטודנטים על ביצוע התשלום. התשלום הינו לכל שנה בנפרד.

תקופת הסיוע היא לשנה ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה. הסיוע מותנה בכך שהזכאי יגיש חשבונית על תשלום ראשון וקבלת מקור עד 60 יום ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה.

מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף – 30 יום לאחר תקופת הסיוע.

חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה – לא תאושרנה.

❖ **תואר ראשון חריג / לימודי מקצוע / הכנת תיק עבודות**

זכאות לנכים מ-20% ומעלה.

הזכאות לתואר ראשון/לימודי מקצוע – עד 3 שנים.

גובה הסיוע עד לגובה שכר לימוד הקבוע בתקנות הנכים.

על הזכאי לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה וחומר רלוונטי.

ביצוע כנגד קבלות מקור וחשבונית מקור. ללימודי תא/מקצוע נדרש אישור לימודים.

תקופת הסיוע היא לשנה ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה. הסיוע מותנה בכך שהזכאי יגיש חשבונית על תשלום ראשון וקבלת מקור עד 60 יום ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הועדה.

מועד אחרון לקבלת חשבוניות באגף – 30 יום לאחר תקופת הסיוע.

חשבוניות שתתקבלנה באגף לאחר מועד זה – לא תאושרנה.

הטבות/ הנחות/ פטור מגורמי חוץ

❖ **פטור מאגרת טלוויזיה (הוראה 80.05)**

נכה, המוכר על ידי אגף שיקום נכים, שדרגת נכותו 20% ומעלה (10% ומעלה למי שהוכר עד 01/01/1996), זכאי לפטור מתשלום אגרת טלוויזיה.

הודעת הפטור תשלח לבית הזכאי, על פי רשימות אותן מעביר אגף השיקום, במרוכז, למחלקת הגבייה של רשות השידור, אחת לשנה. במידה וקיבל הזכאי הודעת תשלום, עליו לשלם את האגרה ולהעביר את אישור התשלום לעובד הרווחה לצורך קבלת החזר. לא יינתן החזר בגין קנסות פיגורים.

יצוין שבשנת 2015 לא שולמה אגרת טלוויזיה. הטבה זו תינתן באם תתחדש גביית האגרה.

❖ **הנחה במס רכישה (הוראה 80.07)**

ההנחה במס רכישה מתבססת על תקנות מס שבח מקרקעין (מס רכישה) תשל"ה – 1974, תיקון 11. הנחה זו ניתנת על ידי אגף מס הכנסה ומיסוי מקרקעין על פי כלליו.

נכה, המוכר על ידי אגף השיקום, שדרגת נהכות כפי שנקבעה לו הינה לצמיתות ואינה פחותה מ- 19% - זכאי לשלם מס רכישה בשיעור המינימלי, בעת רכישת זכות במקרקעין לצורך מגורים. אגף השיקום ייתן לזכאי אישור, אותו עליו להציג בפני רשויות האוצר – אגף מס הכנסה ומיסוי

מקרקעין, לצורך חישוב מס הרכישה בשיעורו המינימלי, גם כאשר ערך הנכס מחייב מס בשיעור גבוה יותר, על פי מדרגות המס הנקבעות מעת לעת. הזכאות תינתן פעמיים בלבד בסך הכל.

פונה המבקש אישור זה, יפנה לעובד הרווחה במחוז השיקום בו הוא מטופל ויעביר בקשתו בכתב, בצירוף העתק מחוזה הרכישה של הנכס (דף ראשון, שני ואחרון).

❖ **הנחה בתשלום מיסים עירוניים על דירת מגוריו של הזכאי (ארנונה)**

ההנחה זו מתבססת על חוק הרשויות המקומיות (פטור לחיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) תשי"ג – 1953 וכן תיקון מספר 17 לחוק הנכים התשנ"ו 1995. זכאים להנחה כל מי שנקבעה לו דרגת נכות 10% ומעלה עפ"י חוק. ההנחה ניתנת על ידי הרשויות המקומיות, אשר אליהן נשלחות מידי שנה רשימות כל הזכאים להנחה.

זכאי החליף כתובת מגורים במהלך השנה או זכאי שלא עדכן כתובתו ברישומי אגף השיקום ושמו מופיע ברשימה אשר נשלחה לרשות המקומית לפי כתובתו הישנה – ימציא לעובד הרווחה במחוז אישור על כתובתו העדכנית. כמו כן הזכאי נדרש לצרף אישור מהרשות המקומית בה התגורר לפני כן, המאשר על שההנחה בארנונה באותה שנת תקציב הופסקה. לאחר הצגת האישורים כנדרש, יוכל הנכה לקבל אישור חד פעמי להנחה ממיסים עירוניים, עד לעדכון כתובתו החדשה במערכות אגף השיקום.

❖ **השתתפות באגרת רישום משכנתא**

השתתפות באגרת רישום משכנתא מתבססת על תקנות המקרקעין (אגרות) תש"ל, 1970 סעיף 12.

נכה, המוכר על ידי אגף שיקום נכים, שדרגת נכותו 20% ומעלה (10% ומעלה למי שהוכר עד 01/01/1996) וכן בן זוגו של הנכה, זכאי לפטור מתשלום אגרת רישום משכנתא בלשכת רישום המקרקעין (טאבו).

אגף שיקום נכים ייתן לזכאי אישור, אותו עליו להציג בפני רשויות משרד המשפטים – הלשכה לרישום מקרקעין (טאבו), לצורך מימוש הפטור.

הפטור יינתן לזכאי ולבן/בת זוגו ללא הגבלה.

זכאי המבקש אישור לצורך פטור מאגרה זו, יפנה לעובד הרווחה במחוז השיקום בו הוא מטופל ויעביר בקשתו בכתב.

❖ **פטור חלקי מתשלום ארנונה בעסק**

הפטור ניתן מכוח חוק הרשויות המקומיות (פטור לחיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) תשי"ג – 1959.

הפטור החלקי חל גם על בתי עסק (שאינם מופעלים מדירת מגורים) שבבעלות זכאי אגף השיקום.

נכה צה"ל אשר בבעלותו עסק, המבקש לקבל אישור להנחה בארנונה בגין העסק - יפנה לעובד הרווחה במחוז בו הוא מטופל. יש להציג לעובד הרווחה מסמך המעיד על כך שהעסק בבעלותו וכן את כתובת העסק. עובד הרווחה יבדוק וינפיק אישור לרשות המקומית על פי כתובת העסק. ההחלטה באם לתת ההנחה הנ"ל הינה בסמכות הרשות המקומית בלבד.

❖ **פטור מתשלום דמי הסכמה להעברת מקרקעין לנכים שדרגת נכותם אינה פחותה מ- 50%**

הפטור הינו מתוקף החלטות של מינהל מקרקעי ישראל 695, 354. נכה, המוכר על ידי אגף שיקום נכים, ודרגת נכותו אינה פחותה מ-50% - זכאי לפטור מוגבל מתשלום דמי הסכמה לרשות מקרקעי ישראל, בהתאם להוראות הרשות וכפי שיעודכנו מעת לעת. הפטור המוגבל יינתן מיום זכאותו של הנכה לתגמולים, בהתאם לקביעת קצין התגמולים. זכאי המבקש אישור זה לפטור מוגבל מדמי הסכמה, יפנה לעובד הרווחה במחוז השיקום בו הוא מטופל ויעביר בקשתו בכתב.

❖ **הנחה מתשלום חשבון המים**

בהתאם לתקנות תאגידי המים, ניתנת הנחה בתשלום הוצאות מים לנכים שדרגת נכותם 50% ומעלה או לנכים שדרגת נכותם נמוכה מ-50% המקבלים תגמול קיום קבוע. לצורך מתן ההנחה ע"י תאגידי המים, מעביר אגף השיקום לחברת החשמל מידי חודש קובץ, המכיל את פרטי הזכאים להנחה.

❖ **ההנחה מתשלום חשבון החשמל**

עפ"י תקנות משק החשמל (תשלום מופחת לזכאים שונים) התשע"ה 2015, שנכנס לתוקף מ-20/12/15, ניתנות הנחות בתשלום חשבון החשמל לנכים שדרגת נכותם 50% ומעלה או לנכים שדרגת נכותם נמוכה מ-50% המקבלים תגמול קיום קבוע. לצורך מתן ההנחה ע"י חברת החשמל, מעביר אגף השיקום לחברת החשמל מידי חודש קובץ, המכיל את פרטי הזכאים להנחה.

מס' הוראות אגף שיקום נכים	שם ההוראות – הטבות
80.01	מענק השתתפות בתשלום מס הכנסה לנכים
80.03	השתתפות בתשלום ארנונה ובהחזר דמי חכירה ודמי היוון – לנכים +100% מיוחדת
80.04	אישור להנחה מארנונה - נכים
80.05	פטור מאגרת טלביזיה לנכים
80.07	אישור להנחה במס רכישה - לנכים
80.10	השתתפות בהוצאות טלפון לנכים
80.13	השתתפות בהוצאות נסיעה לעבודה וללימודים לעיוורים
80.14	פטור מוגבל מתשלום דמי הסכמה למנהל מקרקעי ישראל - לנכים
80.15	אישור לפטור מתשלום אגרת רישום משכנתא - נכים
80.16	מענקי נישואין וסידור ראשון לנכים

שם ההוראות – הטבות	מס' הוראות אגף שיקום נכים
מענקי נישואין ובר/בת מצווה לילדי נכה המתקיים מתג"מ/ "נצרך"	80.17
דמי נסיעה קבועים לנכים	80.19
מענק השתתפות במימון לימודים על תיכונים ואקדמאים לילדי נכים	80.21
אש"ל או ניידות לנוסעים לחו"ל - לנכים קשים, מימון דמי ליווי	80.22
מועד תחילת תשלום הטבות עפ"י הוראות אגף שיקום נכים	80.23
מענק השתתפות ברכישת טלפון סלולרי להתקנה ברכבו של נכה קשה	80.24
תשלומים לנכים שמקום מושבם בחו"ל	80.25
דמי חימום לנכים	80.26
דמי קירור לנכים	80.27
מענקי חג לנכים המקבלים תג"מ	80.28
מענקי תחילת שנת לימודים לנכים המתקיימים מתגמולי קיום	80.29
זכויות ל.מ.ד לחייל משוחרר שחלה במהלך שירות החובה במחלה. מ.זכויות ל ממארת ו/או מחלה חשוכת מרפא	80.30
מענק לידה לנכה (אישה) חד הורית	80.31
שיקום כלכלי עצמאי והחזרי מיסים	
הלוואות והמלצות לשיקום כלכלי עצמאי	60.01
סיוע לכיסוי חובות	60.05
מיסים לרכישת רכב לשיקום כלכלי	61.01
המלצות להקצבת זכויות לתחנת דלק	63.01
וועדת ערעורים עליונה	65.01
מענק ציוד ביתי או השתתפות ברכישת 4 מוצרי חשמל לנכים	66.01

סיוע לרכישה/החלפת דירה

הלוואות ומענקים לדיור (הוראות 62.01 ו- 62.07)

הלוואות ומענקים לדיור ניתנים לזכאי אגף שיקום נכים העומדים בקריטריונים המפורטים בהוראות האגף ולמטרות הבאות:

- רכישת דירה ראשונה
- החלפת דירה
- נישואין וסידור ראשון
- כיסוי חוב הרובץ על בעל דירה בתנאים מעיקים ועל פי הוכחות
- שיפוצים – שינויים בדירה, תוספת בנייה בגין מגורים בסטנדרט נמוך, צפיפות דיור והחמרה בנכות.

התאמת דירה למגבלות הנכות (הוראה 62.12)

הסיוע להתאמת דיור כולל לנכים +100% ניתן במענק כסיוע להתאמת מבנה הדירה למגבלותיו של נכה המתגורר בה, הנובעות מטעמים רפואיים הקשורים בנכותו המוכרת באגף שיקום נכים.

שכר דירה (הוראה 66.06)

סיוע במימון שכר דירה הוא פתרון ביניים, מוגבל בזמן, שנועד לאפשר לזכאי למצוא פתרון קבע לדיור. הזכאות לסיוע, גובה ההשתתפות והתקופה בגינה מאושר הסיוע, מפורטים בהוראת האגף. לבדיקת הזכאות וקבלת הסיוע יש לפנות למחוז השיקום המטפל. זכאי המקבל סיוע למטרה זו ממשרד הבינוי והשיכון, יקבל השלמה של שכר דירה, ובלבד שסך כל הסיוע שניתן לו מהמקורות השונים (משרד הבינוי והשיכון, אגף שיקום נכים וההשתתפות העצמית) לא עולה על סכום השכירות המשולם בפועל. התנאי לקבלת ההשלמה כאמור הוא מיצוי הזכאות גם ממשרד הבינוי והשיכון.

המלצה לפטור ממכרז

קיימת אפשרות לקבלת המלצה לפטור ממכרז של רשות מקרקעי ישראל לחכירת קרקע לבניית בית למגורים.

זכאים להמלצה:

- נכה בדרגת נכות 50% ומעלה, מחוסר דיור.
 - נכה בדרגת נכות 50% ומעלה, שהתגורר טרם האירוע שגרם לנכותו בדירה בבעלותו בבית דירות בקומה שנייה וללא מעלית.
 - נכה בדרגת נכות 50% ומעלה, שמתגורר בדירה בבעלותו בבית דירות בקומה שנייה וללא מעלית, שחלה החמרה במצבו, שבאה לידי ביטוי באחוזי נכותו.
- ההמלצה תינתן בכפוף להצגת המסמכים הרלוונטיים, כמפורט בהוראה.

דיור לדרגת נכות +100% (מיוחדת)

סיוע לדיור קבע

סיוע לדיור לנכה בדרגת נכות +100% (מיוחדת) ניתן לנכה שאחוזי נכותו נקבעו לצמיתות והוא מבקש לרכוש דירה/בית או לחכור מגרש ולבנות את ביתו.

הקריטריונים לסיוע

- נכה מחוסר דיור.
 - נכה אשר הייתה בבעלותו דירה, אשר לא מתאימה עוד למגבלות נכותו.
- תהליך רכישת בית מגורים מתבצע בשיתוף מלא עם הנכה (או עם אפוטרופוס, במידה והתמנה כזה) ועם צוות מקצועי המורכב מנציגי מחוז השיקום המטפל ונציגים ממטה אגף השיקום. הסיוע הניתן הוא סיוע חד פעמי ומשולם לסירוגין, כמפורט בחוזה הרכישה/בנייה.

התאמת דירה

סיוע בהתאמת דירתו של זכאי בדרגת נכות +100% (מיוחדת) יינתן בהתאם למפורט בהוראה 62.12.

הטבות נילוות לנכים +100% (הוראה 62.13)

סיוע לשיפוצים

נכה בכל סוגי הפגimות המתגורר מעל 20 שנה בבית בבעלותו, יהיה זכאי להלוואה לצורך שיפוץ הבית. גובה ההלוואה הינו בהתאם למפורט בהוראה. הסיוע הינו חד פעמי ויינתן כנגד הצגת קבלות וחשבוניות מס מקוריות, המעידות על ביצוע התשלום בפועל.

דוד שמש וקולטים

הזכאות לסיוע היא לנכים בכל סוגי הפגimה, ובלבד שחלפו 10 שנים לפחות, ממועד אישור זכאות קודמת. גובה הסיוע בהתאם למפורט בהוראה. ניתן לאשר דוד שמש בנפרד מהקולטים ולהיפך, במידה והתקלקל רק אחד מהם. ההשתתפות תינתן כנגד קבלה וחשבונית מס מקור, המעידות על ביצוע התשלום בפועל.

השתתפות בעלות התקנת שער חשמלי

הזכאות לנכה משותק, או קטוע 2 רגליים הבונה/רוכש בית צמוד קרקע או שבבעלותו בית צמוד קרקע ומתקין שער חשמלי. ההשתתפות הינה חד פעמית.

גובה הסיוע 75% מעלות התקנת השער החשמלי ועד לסכום המרבי המופיע בהוראה. ההשתתפות תינתן כנגד קבלה וחשבונית מס מקור, המעידות על ביצוע התשלום בפועל.

השתתפות בעלות ביטוח שנתי למעלית/מעלון/מדרגון

הזכאות לנכה משותק (פרפליג/קוודרופלג), אשר בבעלותו בית/דירה שהוא בן/בת שתי קומות ויש מעלית/מעלון/מדרגון.

כמו כן, יכול לקבל השתתפות בעלות ביטוח כנ"ל לבית הוריו.

גובה הסיוע 75% מעלות הביטוח השנתי ועד לסכום המרבי המופיע בהוראה.

ההשתתפות תינתן כנגד קבלה וחשבונית מס מקור, המעידות על ביצוע התשלום בפועל.

סיוע מקרן עיזבונות (הוראה 11.03)

הסיוע מקרן עיזבונות, הקדשים ותרומות הוא סיוע הניתן בהתאם לכללים שקבעו הקרן, ההקדש או נותן התרומה ואין לו קשר עם מערכת המענקים וההלוואות של אגף שיקום נכים, המשולמים מכוח החוק התקנות והוראות האגף.

דיור – סיוע במימון שכר דירה

סיוע לנכים בדרגת נכות מ-50% ומעלה, בנסיבות מיוחדות ולאחר שמוצו האפשרויות לסיוע לפי הוראות האגף.

הסיוע הוא לשנה אחת עם אפשרות להאריך לשנה נוספת בהחלטה נוספת של הוועדה. על הזכאית לפנות למחוז השיקום בצירוף טופס בקשה.

הסיוע מותנה בהצגת חוזה שכירות חתום ותקף עד 90 יום ממועד ההחלטה, אלא אם כן נקבע אחרת בהחלטת הוועדה.

תקופת הסיוע הינה לשנה ממועד הצגת חוזה השכירות.

התשלום מותנה בהוכחת תשלום.

התאמת דיור

סיוע לנכים בדרגת נכות מ-50% ומעלה, בנסיבות מיוחדות, הזקוקים לסיוע בהתאמה או בשיפוץ דירתם ושלא ניתן לסייע להם במסגרת הוראות האגף.

הסיוע כפוף להמלצות רפואיות.

הסיוע הוא חד פעמי ועד לגובה הסיוע הקבוע בהוראת האגף.

שם ההוראות – דיור	מס' הוראות אגף שיקום נכים
סדרי עבודה בהפניית תובע לקביעת דרגת נכות ראשונה או חוזרת	30.01
סיוע למימון שכר דירה לנכים	60.06
הלוואות לשיכון ודיור לנכים	62.01
דירות בתנאי שכירות	62.02
תיקוני דירות / בתים	62.03
מענקי דיור לנכים	62.07
מענק להתאמת דירה למגבלותיו של נכה ...	62.12
הטבות נלוות לדיור לנכה +100% מיוחדת	62.13

ה. תעסוקה

שיקום תעסוקתי הינו תהליך שמטרתו לשלב את הזכאי במעגל העבודה, תוך ניצול מקסימלי של כישוריו ויכולותיו ובכפוף למגבלותיו. עובד התעסוקה במחוז ילווה את הזכאי בתהליך ויסייע לו ברכישת כלים ומיומנויות לצורך מציאה והשתלבות בעבודה.

שיקום תעסוקתי

תוכנית שיקום תעסוקתי

הזכאות לסיוע בחיפוש עבודה נבחנת במחוז על ידי עובד/ת השיקום ועובד/ת התעסוקה ובמסגרת וועדה מחוזית:

- זכאי חדש, שכחלק מתהליך השיקום ובשיתוף הגורמים המטפלים במחוז, נקבע כי זה מסלול השיקום שלו.
- זכאי שסיים לימודים ואחוזי נכותו מעל 40% נכות.
- זכאי שפוטר מעבודתו, פנה לקבלת סיוע במניעת פיטוריו וניסיון זה לא צלח.
- נכה שמצבו הרפואי הנובע מנכותו הוחמר ובגינו אינו מסוגל להמשיך בעבודה שבה עבד עד כה.

תהליך ההשמה

בשלב ראשון תתקיים פגישה משותפת, לצורך הכרות תיאום ציפיות ותחילת בניית תהליך ההשמה.

תוכנית ההשמה נבנית בהסתמך על כישורים ונטיות כפי שעלו באבחון, בראיון תעסוקתי והיסטוריה תעסוקתית וכמו כן לוקחת בחשבון את המגבלות הרפואיות הנובעות מנכותו המוכרת. בהמשך ינתנו לזכאי כלים בהתאם לצורך:

- כתיבת קורות חיים.
- דרכים לחיפוש עבודה.
- הכנה לראיון עבודה ועוד.

עובד/ת התעסוקה ימשיך ללוות את הזכאי לאחר השתלבותו בעבודה בהתאם לצורך.

שילוב סטודנטים בתעסוקה

במקצועות רבים קיים מחסור גדול בעובדים מקצועיים ובעלי ניסיון ולכן ארגונים רבים מנסים לאתר את העובדים ואת הטאלנטים הבאים שלהם בקרב הסטודנטים שנמצאים לקראת סיום לימודיהם. מעסיקים, הגמישים בהיקפי המשרות במהלך שנת הלימודים ובתקופות המבחנים, זוכים לקלות לשורותיהם עובדים איכותיים. באופן זה מגדילים את הסיכוי לשמר בארגון את הסטודנטים הללו בתום לימודיהם ובכך מרוויחים עובדים במשרה מלאה, שמכירים את התרבות הארגונית ואת מאפייני העבודה המקצועית.

מצד הסטודנט, הדבר מאפשר הכרות והעמקה עם תחומי עיסוק מגוונים וצבירת ניסיון מקצועי, הנחשב כניסיון לקראת היציאה לשוק העבודה. בנוסף, מאפשר השתכרות כבר בשלב זה של לימודים לתואר.

אגף השיקום אימץ מגמה זו ועובדי התעסוקה פונים באופן יזום לזכאי האגף, לקראת השנה האחרונה בלימודי התואר, ומציעים להם סיוע בליווי בתהליך מציאת מקום עבודה. זכאים הלומדים בשנת הלימודים האחרונה לתואר מוזמנים לפנות אף הם לעובד התעסוקה במחוז, בכל בקשה לסיוע בתחום.

סיוע במניעת פיטורין

זכאי שמקבל זימון לשימוע או שנמצא בשלב כלשהו בהליך לקראת פיטורים, מוזמן לפנות לעובד/ת התעסוקה במחוז. לאחר פגישת היכרות עם הזכאי יוסכם על אופן הטיפול של עובד/ת התעסוקה מול המעסיק, בניסיון למנוע את פיטוריו. במידה ובסופו של התהליך פוטר הזכאי, יש באפשרותו לפנות בבקשה לקבלת סיוע במציאת עבודה.

אביזרים לצורכי עבודה ולימודים

זכאי יכול לפנות לעובד/ת התעסוקה בבקשה למימון אביזרים ועזרים, הדרושים לו בגין נכותו המוכרת במשרד הביטחון, לצורכי עבודה או לימודים. הזכאות היא לנכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-20% בגין הפגימה אשר בגינה הוא זקוק לצידוד העזר. לצורך הגשת בקשה, יש להגיש את המסמכים הבאים:

- אישור רופא מומחה מקצועי בתחום, כי האביזר הוא הצידוד הנדרש לצורך הלימודים/עבודה.
 - תיאור מפורט ואפיון של האביזר המומלץ על ידי הרופא המומחה.
 - אישור הרופא המוסמך המחוזי, המתייחס לחוות הדעת המקצועית והקובע, כי הצידוד נדרש בגין נכותו המוכרת במשרד הביטחון.
 - לפחות 2 הצעות מחיר.
 - במקרה של אביזר לצורך עבודה - נדרש גם אישור ממקום העבודה שאכן האביזר/עזר נחוץ לנכה לצרכי העבודה בגין נכותו.
- הזכאות לסיוע וגובה הסיוע ייבחנו בהתאם לקריטריונים בהוראה.

פנייה למעסיקים

אגף השיקום במשרד הביטחון, הינו גוף ממלכתי האמון על שיקומם של נכי צה"ל- נפגעי מערכת הביטחון, המבטא יחס של כבוד, הוקרה ומחויבות של המדינה לנכים.

השיקום התעסוקתי הינו מרכיב חשוב בשיקומם של נכי צה"ל, שנועד לכוון, להכשיר, ולשלם בעולם התעסוקה בהתאם לכישוריהם, השכלתם, מגבלותיהם ודרישות המעסיק, ולאפשר את יכולת ההתפרנסות שלהם ולעודד אותם להשתתפות מלאה בחברה.

שרותי ההשמה מהווים נדבך חשוב בתהליך השיקום, אשר במסגרתו הנכים עוברים תהליך של אבחון והכנה לעולם העבודה. לכל נכה המועמד לעבודה, נבנה פרופיל ייחודי על פי כישוריו, נטיותיו ומגבלותיו הרפואיות.

אני מלווים את תהליך היקלטותו של הנכה במקום העבודה ומהווים כתובת נאמנה, הן לעובד והן למעסיק, לכל אורך הדרך. פעילות זו מובילה להעצמה ובניית עצמאות תעסוקתית המהווה חלק חשוב בשיקומו של הנכה.

בידי אגף השיקום אמצעים ויכולת לסייע למעסיק בהתאמת סביבת העבודה למגבלת הנכה. על כן חשוב כי התאמת עמדת העבודה למגבלות המועמד לא תהווה שיקול בתהליך המיון וההחלטה בקבלתו, אלא תושפע רק מהתאמתו המקצועית.

אנו מזמינים אתכם המעסיקים, לקחת חלק בשילובם של נכי צה"ל בשוק העבודה ולפרסם באתר משרות פנויות, המיועדות להשמתם. המשרות יפורסמו באזור המוגבל לכניסת זכאי האגף בלבד.

ניתן לפנות אלינו באמצעות מייל: shikum_jobs@mod.gov.il

השמה מוצלחת מתקיימת כאשר המועמד משתלב בעבודה לאורך זמן, לשביעות רצונו ולשביעות רצון המעסיק.

המצב המשפטי

התשתית החוקית – בתחום נכי צה"ל

חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תשי"ט-1959- מסדיר את נושא התגמולים והטיפול הרפואי.

❖ 3 מסלולי שיקום מרכזיים –

1. לימודים- מעוגן בתקנות הנכים (תגמולים ושיקום) לימודים לרכישת מקצוע- תשמ"ח 1987.
2. סיוע להקמת/ביסוס עסק עצמאי- מעוגן בסעיף 22 לחוק הנכים(הלוואות) ובהוראות האגף.
3. השמה בעבודה שכירה- מעוגן בתקנות העסקת נכי מלחמה, תשי"א- 1951 (מכוח חוק חייילים משוחררים – (החזרה לעבודה) תש"ט 1949 וכן בהוראות האגף(כגון : תמריצים למעסיקים וכו').

❖ חקיקה כללית בתחום התעסוקה

חוק יסוד: חופש העיסוק (משנת 1992)

חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, תשמ"ח 1988- איסור אפליה של מועמדים לעבודה או של עובדים מחמת גיל, מין, נטייה מינית, מעמד אישי, דת, לאום, גזע וכו').
חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, תשנ"ח-1988- קובע את עקרון איסור האפליה של אדם מחמת מוגבלותו, בכל עניין הנוגע לתעסוקה, לרבות: קבלה לעבודה, תנאי עבודה, קידום בעבודה, השתלמויות ופיטורין.
חובה לבצע התאמות במקום העבודה.

קובע את עקרון הייצוג ההולם- הן ביחס לקבלה לעבודה והן ביחס לפיטורין- " העדפה מתקנת".

תקנות העסקת נכי מלחמה, תשי"א 1951

שיטת מכסות- תקנה 4- 5% מהעובדים צריכים להיות נכי צה"ל או בני משפחה שכולה. הוצאת צו תעסוקה למעסיק – בסמכות הרשות המוסמכת- "נשק יום הדין". הוצאת צו תעסוקה למעסיק בדבר חובתו להעסיק נכה מסוים ובדבר סוג העבודה בה יועסק הנכה.

פיטורי נכה מלחמה שהוצא לגביו צו תעסוקה

נדרש אישור מראש של הרשות המוסמכת.

תקנה 8 קובעת את המקרים בהם יינתן היתר לפיטורי הנכה:

- העסקת הנכה אינה בגדר אפשרות מעשית.
 - הנכה נמצא אשם בהתנהגות רעה חמורה הפוגעת במפעל או במעסיק.
 - הנכה הפסיק מרצונו הטוב את עבודתו במפעל.
- אפשרות מעשית להעסקה – (תקנה 9):
- תמורות יסודיות במפעל מחמת שינויים מהותיים בתהליכי הייצור או מחמת צמצום ניכר (לא עונתי ולא ארעי) שחל בהיקף העבודה.
 - הנכה הפך לבלתי כשיר רפואית להמשיך ולעבוד במקום העבודה.

שם ההוראות - השמה, לימודים והכשרה מקצועית	מס' הוראות אגף שיקום נכים
השמה בעבודה - נכים	70.01
תשלום תגמול חוסר פרנסה לנכים	70.02
רשות מוסמכת לטיפול בענייני העסקת נכי מלחמה וזכאים	70.03
הפניה להשמה באמצעות חברת כוח אדם	70.04
הפניה למרכזי שיקום ומכונים לאבחון מקצועי	70.05
אביזרים ועזרים לנכים לצורך לימודים וביצוע עבודה	70.06
מימון שעות הקראה לנכים עיוורים	70.07
תמריץ יציאה לעבודה לנכים	70.09
מימון לימודים לנכים	71.01
אישור הסעה במונית לנכה-ללימודים, עבודה או הכשרה תוך מפעלית	74.01

א. רכב רפואי וניידות

רכב רפואי ראשון

הזכאות לרכב רפואי היא לנכה בדרגת נכות 50% ומעלה, 30% פגיעת רגל ופגמויות נוספות בהתאם להוראה 56.02.

זכאי, אשר נקבעו לו אחוזים המזכים ברכב רפואי ישלחו אליו הטפסים הבאים:

- טופס בקשת הזכאי למימוש רכב רפואי.
- טופס ויתור סודיות רפואית למכון לבטיחות בדרכים.
- טופס הצהרת הזכאי על כך שלא קיבל סיוע קודם.

על הזכאי למלא את הטפסים ולהחזירם לעובד הרווחה במחוז המטפל.

במידה ולא התקבלו הטפסים, באפשרות הזכאי לפנות באופן יזום ובצירוף הטפסים הנדרשים. פרטי הזכאי יועברו למכון לבטיחות בדרכים, אשר יזמנו אותו לבדיקה. במידה ויהיה צורך בחומר רפואי עדכני – הנושא יטופל על ידי המחלקה לשירותים רפואיים במחוז, בטרם יופנה הזכאי לבדיקה במכון.

תשובת המכון לבטיחות בדרכים תשלח במישרין לזכאי.

במידה ונמצא הזכאי כשיר לנהיגה, יש

להעביר את תשובת המכון, בצירוף רישיון נהיגה בתוקף לידי עובד הרווחה.

במידה ואינו כשיר לנהיגה, רשאי הזכאי לפנות לעובד/ת השיקום במחוז, בבקשה לנהג מלווה (העדיפות היא לבין משפחה). הבקשה תועבר לאישור מנהל/ת המחוז.

הזמנת הרכב

לאחר השלמת הבדיקות ישלחו לזכאי טפסים להזמנת רכב:

- מסמך בו מפורט היקף הסיוע של המשרד לרכישת רכב רפואי.
- טופס הסכמה לשעבוד רכב "בעל שם רשום".
- טופס התחייבות היבואן לרישום שיעבוד הרכב לטובת משרד הביטחון.
- טופס הסכמה לשעבוד רכב "הגוף המשעבד".

לאחר ביצוע הזמנת הרכב, יש להעביר את הטפסים מלאים וחתומים ובצירוף הזמנת הרכב לידי עובד/ת הרווחה במחוז.

לידיעתך, תהליך אישור הסיוע והעברת המענק ליבואן הרכב אורך כ- 28 ימי עבודה מיום קבלת כל המסמכים הנדרשים.

****לצורך מימוש ההלוואה, תונפק הפנייה על ידי המחוז למימוש בבנק איתו קיים הסכם הלוואות לזכאי אגף השיקום.**

תחשיב הסיוע

הסיוע לרכישת רכב ראשון יינתן עד 80% במענק ו-20% בהלוואה, בהתאם לרכב היציג שבזכאות. התחשיב יבוצע לפי מחיר הרכב הבסיסי בלבד, ללא תוספות ושדרוגים. במידה ויירכש רכב שמחירו עולה על סכום הסיוע של המשרד – ההפרש ימומן על ידי הזכאי.

במידה ויירכש רכב שמחירו נמוך ממחיר הרכב היציג - יחושב הסיוע (במענק ובהלוואה) ויופחת בהתאם.

עם קבלת הרכב, עליך להעביר את רישיון הרכב וחשבונית המס לידי עובד/ת הרווחה במחוז. במחוז תבוצע התחשבות סופית. כמו כן, יוזרמו הטבות נלוות בהתאם לזכאות.

**** בכל שלב ניתן להעביר את המסמכים הנדרשים באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט.**

החלפת רכב

ניתן להחליף רכב רפואי כל 4 שנים.

זכאי, שהגיע מועד החלפת הרכב הרפואי שברשותו, ישלח אליו אישור על הסרת הערת ההגבלה ברישיון הרכב, לצורך מכירת הרכב וכן טופס בקשה למימוש החלפת רכב רפואי. על הזכאי למלא את טופס הבקשה ולהחזירו חתום בצירוף רישיון הרכב (שברשותו) ורישיון נהיגה בתוקף.

עם קבלת המסמכים ישלחו לזכאי מסמכי הזמנת רכב:

- מסמך בו מפורט היקף הסיוע של המשרד לרכישת רכב רפואי (ראה הערה)
- טופס הסכמה לשעבוד רכב "בעל שם רשום".
- טופס התחייבות היבואן לרישום שיעבוד הרכב לטובת משרד הביטחון.
- טופס הסכמה לשעבוד רכב "הגוף המשעבד".

הערה - תחשיב הסיוע יבוצע לפי מחירוני הרכב שברשותו/רכב יציג ובהתאם לזכאותו. התחשיב הינו משוער ואינו סופי.

לאחר ביצוע הזמנת הרכב, על הזכאי להעביר את הטפסים מלאים וחתומים ובצירוף הזמנת הרכב לידי עובד הרווחה במחוז (באמצעות אתר האינטרנט/בפקס או בדואר).

לתשומת הלב - תהליך אישור הסיוע והעברת המענק ליבואן הרכב אורך כ- 28 ימי עבודה מיום קבלת כל המסמכים הנדרשים.

לידיעה - במידה וקיימת ירידת ערך של הרכב המשומש, שאינה נובעת מתאונות (עליהם ניתן פיצוי מחברת הביטוח), ניתן לבקש הפנייה לשמאי רכב, אשר יקבע את גובה סכום ירידת ערכו של הרכב ובהתאם לכך יוכל הזכאי לקבל סיוע בהלוואה עד גובה סכום זה. לצורך מימוש ההלוואה, תונפק הפנייה ע"י המחוז למימוש בבנק עימו קיים הסכם הלוואות לזכאי אגף השיקום.

עם קבלת הרכב, על הזכאי להעביר את רישיון הרכב וחשבונית המס לידי עובד הרווחה במחוז, באמצעות אתר האינטרנט/בפקס או בדואר.

עם קבלת המסמכים תבוצע התחשבות סופית.

גניבה/תאונה

במקרה של גניבה או תאונה יש להעביר לידי עובד הרווחה במחוז השיקום אישור מטעם חברת הביטוח המבטחת את הרכב הרפואי של הזכאי.

על החברה לאשר כי:

- רכבו של הזכאי מבוטח על ידי ביטוח מלא.
 - הרכב נגנב ולא נמצא עד היום / הרכב נפגע בתאונה והורכב אובדן כללי.
 - במקרה של תאונה בו הוכר הרכב כאובדן להלכה או אובדן מלא, יש לצרף דוח שמאי של חברת הביטוח.
 - חברת הביטוח מתחייבת לפצות את המבוטח במלוא ערך הרכב בהתאם לתנאי הפוליסה.
- ** בכל שלב ניתן להעביר את המסמכים הנדרשים באמצעות האזור האישי באתר האינטרנט.**
- פירוט דגמי רכב יציג ומחיריהם מופיע באתר האינטרנט של אגף השיקום.

רכב רפואי בבעלות מדינה

רכב בבעלות מדינה הינו רכב שנרכש, מתוחזק ומבוטח במלואו על ידי המדינה.

זכאות לרכב רפואי בבעלות מדינה

- נכה בדרגת נכות 100%+ (מיוחדת), המוכר על פגימה או קטיעה של 2 הרגליים, פאראפליגיה, טריפליגיה, קוואדרופליגיה, קטיעה או פגיעה ב-2 הידיים (בהתאם להוראה 56.02).
- נכה בדרגת נכות 100%+ (מיוחדת) בגין עיוורון, זכאי לרכב בעלות מדינה. הזכאות היא לרכב 3,800 סמ"ק (בהתאם להסכם עם ארגון נכי צה"ל).

הטיפול ברכב מדינה מתבצע במטה אגף השיקום - ביחידה לרכב רפואי ובאמצעו מאגר רכב

משרד הביטחון

מנהל מאגר רכב משרד הביטחון משמש כאיש הקשר בכל הקשור לרכב מדינה, החל מתחילת תהליך המימוש ועד להחזרתו של הרכב בתום תקופת השימוש ובכלל זה תקלות, רכב חלופי, טיפול באגרות וכדומה.

טלפון ליצירת קשר:

בין השעות 08:00-17:00 - 03-5356046

בין השעות 07:59-17:01 - 050-6610825

רכב בהתאמה אישית

הזכאות לרכב רפואי מוגדרת בהוראת אגף השיקום 56.02.

נכה הטוען שהרכב לו הוא זכאי על פי ההוראה אינו מתאים מסיבות הקשורות לנכות המוכרת, יפנה בבקשה להתאמת רכב רפואי.

הגשת בקשה להתאמת רכב רפואי

את הבקשה להתאמת רכב רפואי יש להעביר לעובד הרווחה במחוז השיקום, בצירוף מסמכים רפואיים, רישיון נהיגה, ורישיון רכב תקף.

וועדה להתאמת רכב רפואי

הוועדה להתאמת רכב רפואי מורכבת מרופא שיקומי, מרפא בעיסוק ומהנדס רכב. בקשת הזכאי תועבר ליחידה לרכב רפואי במטה אגף השיקום ובהתאם לצורך תועבר לבדיקה בוועדה להתאמת רכב רפואי.

המלצות הוועדה יועברו להחלטת הרופא המוסמך הראשי ומכתב החלטה ישלח לזכאי בהתאם.

בדיקת מהנדס רכב

החליט הרופא המוסמך הראשי לאמץ את המלצות הוועדה להתאמת רכב רפואי - יוזמן הזכאי לבדיקת התאמת רכב ואביזרים בסוכנויות הרכב.

הבדיקה תתבצע על ידי מהנדס מטעם אגף השיקום.

דו"ח בדיקת המהנדס יועבר לראש היחידה לרכב רפואי.

במידה וקיים רכב במסגרת זכאותו (בנפח ו/או במחיר) - יקבל הזכאי סיוע בהתאם לזכאותו. **במקרה**

זה אין מדובר ברכב בהתאמה אישית.

וועדת חריגים לרכב רפואי

וועדת חריגים לרכב רפואי מורכבת מסמנכ"ל ור' אגף השיקום-יו"ר, הרופא המוסמך הראשי, נציג ארגון נכי צה"ל, יועץ משפטי, נציג אגף הכספים ונציג אגף התקציבים במשרד הביטחון. במידה ומצא המהנדס רכב מתאים, החורג מזכאותו (בנפח ו/או במחיר), מועברת הבקשה לוועדת חריגים לרכב רפואי.

מכתב על החלטת הוועדה ישלח לזכאי בתום הוועדה ולמחוז השיקום לצורך ביצוע החלטותיה.

בחר הזכאי לרכוש רכב השונה מהרכב שאושר בוועדת החריגים:

יוכל לקבל את הסיוע שאושר, רק במידה ומהנדס רכב מטעם האגף בדק ומצא שהרכב שמבקש הזכאי לרכוש מתאים למגבלותיו.

את האישור לרכב על הזכאי לקבל טרם ביצוע הזמנת הרכב.

גובה הסיוע שיינתן לזכאי לא יעלה על מחיר הרכב שאושר בוועדת החריגים. במידה ולא אישר המהנדס את הרכב המבוקש - יקבל הזכאי סיוע לפי זכאותו הבסיסית, בהתאם להוראת האגף.

החלפת רכב בהתאמה אישית

הרכב המותאם אינו מקנה זכאות לצמיתות, אלא לתקופת המימוש ועד להחלפת הרכב הרפואי. בכל החלפת רכב רפואי, יופנה הזכאי שעבר ועדת התאמה לרכב למהנדס רכב, אלא אם חל שינוי במצבו הרפואי.

במידה ובהחלפת הרכב יבקש הזכאי התאמת רכב - תבוצע התאמה בהתאם לזכאותו על פי ההוראה ולא בהתאם לרכב המותאם שאושר בוועדת החריגים.

התאמת רכב לנכים המוכרים בגין קטיעה וזכאים לרכב רפואי ונכים בדרגת נכות +100%

(מיוחדת) הזכאים לרכב מדינה (למעט עיוורים):

זכאים אלו יופנו ישירות לבדיקת מהנדס, ללא צורך בוועדת התאמה לרכב.

מיתקנים

- זכאי, שהמכון לבטיחות בדרכים קבע כי נדרש מכשור הכרחי לנהיגה – יציין זאת בפני עובד הרווחה במחוז, עם הזמנת הרכב.
- הבקשה לביצוע מתקן/התאמה תעבור לצורך איתור ספק מבצע.
- עם קבלת אישור – יצור הספק קשר עם הזכאי לצורך תיאום ביצוע העבודה.
- זכאי שזקוק למנגנון יד לצורך נהיגה ברכב, רשאי לבקש רכב חלופי, במידה וקיים פער בין מועד מכירת הרכב המשומש לבין מועד קבלת הרכב החדש. במידת האפשר יקבל רכב ממאגר משרד הביטחון (בכפוף להצגת אישור על העברת בעלות הרכב שנמכר).
- זכאי שחושב שהינו זקוק לצורך נהיגתו למכשור הכרחי בשל הנכות המוכרת – יופנה על ידי הרופא המוסמך המחוזי למכון לבטיחות בדרכים לבדיקה וקבלת אישור המכון.

רכב בייבוא אישי

- זכאי המבקש לממש זכאותו לרכב רפואי, רשאי לרכוש רכב בייבוא אישי:
- על הרכב להיות חדש, "יד ראשונה" (ללא בעלים קודמים) ומד מרחק עד 1000 מייל.
 - עליו להציג אישור הסכמה מיבואן הרכב או ממוסך מורשה למתן שירות ולאספקת חלפים.
 - על הזכאי לחתום על הצהרה למי שרוכש רכב בייבוא אישי (טופס) ולהגיש בקשה לאישור האגף.
 - לאחר קבלת האישור יקבל הזכאי מכתב לשלטונות המכס, המאשר לו לייבא רכב בייבוא אישי ודרישה לרשום הגבלת מכס ביטחון.
 - הזכאי יממן את מלוא עלות הרכב, לרבות תשלומים הנדרשים על פי חוקי המדינה (מכס וכדומה).
 - לצורך קבלת הסיוע, יעביר הזכאי חשבוניות המעידות על תשלום הרכב, רשומון מכס ורישיון רכב בו רשומה הגבלת מכס ביטחון.
 - עם קבלת המסמכים הנדרשים, יבוצע תחשיב זכאות לסיוע ובהתאם לכך יועברו כספי הסיוע לחשבון הבנק של הזכאי (תהליך אישור התשלום יארך כ-28 ימי עבודה).

הטבות נלוות לרכב רפואי

דמי ניידות

- הזכאות לדמי ניידות מפורטת בהוראה 56.02.
- דמי הניידות ניתנים לזכאים על מנת לסייע להם במימון נסיעות לכל מטרה וכן לצורך תיקונים של הרכב הרפואי שבשימוש הזכאי.
- נכה הזכאי לרכב רפואי, יקבל דמי ניידות ברמה הבסיסית.
- עם מימוש הזכאות לרכב רפואי, תעודכן רמת הסיוע בהתאם לזכאותו.

- נכה, שוועדת חריגים קבעה לו זכאות לרכב רפואי, המזכה בדמי ניידות גבוהים יותר - יקבל את דמי הניידות בהתאם לרכב שהותאם לו ובהתאם לקבוע בהוראה.

השתתפות בביטוח רכב

- האחריות לביטוח הרכב הרפואי היא של הזכאי באופן אישי.
- על הזכאי לבטח את הרכב בביטוח חובה וביטוח מקיף מלא, אשר יכסה כל נזק לרכב במלואו.
- זכאי המממש זכאותו לרכב רפואי, זכאי לקבל בתגמולי חודש דצמבר השתתפות המשרד בביטוח הרכב. ההשתתפות היא עבור השנה העוקבת.
- גובה ההשתתפות מוגדר בפרק ג' בהוראה 56.02 ומחושב לפי ממוצע תעריפי ביטוח של מספר חברות הפועלות בארץ.
- זכאי שהותאם לו רכב על ידי ועדת חריגים, יקבל השתתפות הביטוח בהתאם לרכב שאושר בוועדת חריגים ובהתאם לכללים הקבועים בהוראה.

מערכת איתור

- על פי הסכם עם ארגון נכי צה"ל, נכה הזכאי לרכב 2,000 סמ"ק ומעלה, יהיה זכאי להתקנת מערכת איתור ואיכון רכב (איתורן) ודמי מנוי שנתיים.
- בעת ביצוע הזמנת הרכב, יופנה הזכאי על ידי המחוז המטפל לחברה איתה יש למשרד הביטחון הסכם, לצורך התקנת המערכת וביצוע מנוי.
- מידי שנה יחודשו דמי המנוי על ידי משרד הביטחון.

שם ההוראות – רכב	מס' הוראות אגף שיקום נכים
הקצבת רכב רפואי לנכים	56.02
תיקון הוראת רכב רפואי בעקבות החלטת בית המשפט העליון בעע"מ 8531/10	56.021
רכישת רכב בבעלות מדינה ע"י הנכה המחזיק ברכב והרשום על שמו ברשיון הרכב – הוראת שעה	56.03
רכב רפואי לנכים המתגוררים דרך קבע בחו"ל	56.04
מיסים לרכישת רכב לשיקום כלכלי	61.01
ניהול מאגר רכב חליפי ותיקוני רכב בבעלות המדינה	64.02

ח. נושאים כלליים

בנוסף להוראות שפורטו עד כה בנושאי: התביעות, הוועדות הרפואיות, השירותים רפואיים, שירותי שיקום, תעסוקה ולימודים, תגמולים, הטבות ודיר – אגף שיקום נכים פועל גם בהסתמך על הוראות כלליות המסדירות תהליכי עבודה שונים, כגון: הוראת פרסום ועדכון הוראות האגף, הוראת השירות לזכאים באגף השיקום הוראת עדכון פרטי חשבון בנק של נכים, הוראת דיווח אשפוז ממושך, וכד'.

רשימת ההוראות הכלליות מפורטות להלן. כמו כן, ניתן לעיין בנוסח המעודכן של ההוראות באתר האגף באינטרנט.

מס' הוראות אגף שיקום נכים	שם ההוראות – נושאים כלליים
10.00	נוהל פרסום, עדכון, ביטול הוראה באגף שיקום נכים
10.02	טיפול ראשוני בנכה מאושפז באמצעות מקשר לבתי חולים
10.04	תגמולים לבן משפחה של נכה צה"ל שנפטר
10.05	נוהל העברת טיפול בזכאי ממחוז אחד למשנהו
10.06	נוהל הודעה על שינוי מצב משפחתי, ו/או שינוי כתובת.
10.07	פרסום והפצה של חוברות מידע לזכאים- נכים, עריכה
10.08	הפעלת התיקייה המרכזית באגף השיקום
10.09	נוהל העברת הטיפול בנכה חדש לעובד שיקום
10.10	נוהל עדכון פרטי חשבון בנק – נכים
10.14	נהלי דיווח על אשפוז ממושך- נכים
10.20	תשלום מפרעות לנכים
11.02	החזר הוצאות למתן שי לאירועים מיוחדים
11.03	עזיבונו, קרנות, הקדשים וצוואות לטובת אגף שיקום נכים ולטובת נכי צה"ל
11.05	נוהל דיווחי פטירה – נכים
11.06	מענקים מיוחדים לנכים
11.08	לנכים-תעודת היכר
12.00	חקירות בעניין זכאי נכה
12.01	ספקי האגף שהם קרובי משפחה של עובדי אגף השיקום
13.00	ניהול מחקרים ברפואה שיקומית
13.01	מלגות להשתתפות ו/או מימון מחקרים בתחום השיקום
14.00	עדכון מק"טים במערכת שיקום 2000
14.01	בקרה ואישור תשלום תגמולים והטבות
14.02	שירות לזכאים באגף השיקום
15.00	הביקורת הפנימית באגף השיקום
84.17	הפעלת מתנדבים לסיוע בעבודות מינהלה באגף השיקום

פרק רביעי

דרכי התקשרות עם אגף השיקום

לרשותכם מספר אפשרויות להתקשרות עם גורמים שונים באגף השיקום.

מוקד טלפוני

פעיל בין הימים א'-ה', בין השעות 08:00:18:00, בטל': 03-7776777. באמצעות המוקד ניתן לבצע מגוון רחב של פעולות: הזמנת הפניות, הזמנת טפסים, בירורים שונים, הגשת בקשות לתחום הרווחה והמרפאה במחוז ועוד.

(*) פניות של זכאים בדרגת נכות +100% שיתקבלו עד השעה 12:00 יטופלו באותו יום עבודה. פניות שיתקבלו לאחר השעה 12:01 יטופלו ביום העוקב עד השעה 12:00. האמור, בכפוף לשיקור דעת ובכל מקרה הפניות יטופלו לא יאוחר מ- 48 שעות מקבלתן.

אתר אינטרנט אגפי

באמצעותו ניתן לקבל מידע לגבי פעילות האגף, לעיין בהוראות, לבצע פעולות כגון: הזמנת הפניה, הזמנת תרופות, צפיה בתלוש תגמולים, הזמנת טפסים ועוד. ביצוע חלק מהפעולות מותנה ברישום לאתר. כתובת האתר: www.shikum.mod.gov.il

נכים המתגוררים דרך קבע בחו"ל

יפנו באמצעות המוקד הטלפוני של אגף השיקום, באמצעות מחוזות השיקום אליהם הם משויכים על פי כתובת המגורים בארץ המעודכנת באגף השיקום או באמצעות אתר אגף השיקום באינטרנט. למחוזות השיקום ניתן לפנות באמצעות המוקד הטלפוני או בפקס/ דואר ישראל, לפי הפרטים כמצויין בהמשך.

מחוזות אגף השיקום

בימי קבלת קהל, באמצעות פקס או בדואר. בכל מחוז ישנה תיבת שרות בה ניתן להשאיר חומר לטיפול. ניתן לברר ימי קבלת קהל, מספרי פקס וכתובות בחוברת ובאתר האינטרנט.

איגרת/ דף מידע בנושא מרכז שרות טלפוני

לזכאי אגף שיקום שלום,

במטרה לשפר את השרות שניתן לזכאי האגף, נערכו לאחרונה מספר שינויים במרכז השרות הטלפוני. המרכז, נותן מענה אנושי לכלל הזכאים בתחומים שונים:

- **בירור מידע בנושאים שונים כגון:** בירור לגבי הטבות שונות, בירור לגבי זכויות ועוד.
- **בקשות לקבלת טפסים כגון:** טופס 106, החמרת מצב, תקנה 9, נסיעות, תלוש תגמולים, טופס עדכון פרטים אישיים ופרטי בנק, מימון שכר לימוד לילדי נכים, חוברת זכויות ועוד.
- **בקשות לביצוע כגון:** בקשה להפניה, הזמנת תרופות וכדומה.

מרכז השרות הטלפוני פועל בימי ראשון עד חמישי, בין השעות 08:00 עד 18:00 ומספרו: 03-7776777. עם פנייתכם למרכז השרות, תופנו לנתב שיחות המנחה אתכם כיצד לפעול:

בכל שלב ניתן להקיש בחירתכם

- 1- הזמנת טפסים ממוחשבת
- 2- מידע וקבלת כתובות
- 3- שרות לנכי 100%+
- 4- מרשמים והפניות רפואיות
- 5- שיקום כללי
- 6- וועדות רפואיות
- 7 – תביעות והכרת זכאות

לאחר הבחירה באפשרות 2 או 3, תופנו לנציגת שרות אשר תסייע לכם בבקשתכם, לאחר זיהוי שיעשה באמצעות שם ומספר תיק. בנוסף לשירותים הנ"ל, ניתן להתייעץ עם רוקח בנוגע לטיפול התרופתי (באמצעות נציגות השרות). בבקשות לברור בנושאים כספיים, יידרש זיהוי נוסף.

כחלק משיפור השרות, נשלח לפונה מסרון (SMS), לטלפון אותו מסר. במסרון, עדכון לגבי שלב הטיפול בבקשה שהוגשה. השרות ניתן בתחומים שונים כגון: רפואי, רווחתי, ועדות והחלטות קצין תגמולים. במידה ואינך מעוניין בקבלת מסרון, יש להודיע על כך לנציגת השרות.

אנו פועלים באופן מתמיד לשיפור השרות הניתן באמצעות מרכז השרות הטלפוני בנושאים שונים כגון: צמצום זמן ההמתנה התמקצעות ומתן מידע מהימן, מהיר ומדויק. בנוסף, הרחבת דרכי ההתקשרות וביצוע פעולות.

לרשותכם גם אתר אינטרנט בו ניתן לקבל מידע בנושאים שונים ואף לבצע פעולות שונות. ההרשמה לאתר (שם משתמש וסיסמה), מתבצעת באמצעות אתר האינטרנט או מרכז השרות או במחוז אליו אתם שייכים.

במידה והנכם מעוניינים לשתף אותנו בהתרשמות, הצעה לשיפור, או התייחסות כלשהיא, ניתן להעבירה באמצעות הדואר אלקטרוני לכתובת: www.shikum.mod.gov.il

כתובת אתר אגף השיקום: www.shikum.mod.gov.il

מחוז באר שבע ושלוחת אילת

כתובת המחוז: רח' סוקולוב 14, באר שבע, מיקוד 8428830.

ימי קבלה במחוז:

הנהלה, שיקום, ותעסוקה - קבלת קהל בתיאום מראש.

המחלקה לשירותים רפואיים ורווחה - יום ב, ה' 08:00-13:00, יום ד' 15:00-18:00

קבלת קהל אצל הרופא המוסמך המחוזי בתיאום מראש.

כתובת שלוחת אילת: רח' פטיו 677, אילת, מיקוד 88000.

ימי קבלה במחוז:

הנהלה, שיקום, ותעסוקה - קבלת קהל בתיאום מראש.

המחלקה לשירותים רפואיים ורווחה - יום ב, ה' 08:00-13:00, יום ד' 15:00-18:00

קבלת קהל אצל הרופא המוסמך המחוזי בתיאום מראש.

נושא הטיפול	טלפון	פקס
מזכירות המחוז (בתיאום מראש)	08-6206634/5	08-6238574
שיקום (בתיאום מראש)		
מפקחת עובדי שיקום	08-6206634	08-6238574
עובדות שיקום	08-6206621	08-6238574
	08-6206625	
	08-6206634	
	08-6206637	
מרפאה (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	08-6206642
רווחה (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	08-6206644
תעסוקה	08-6206623	
שלוחת אילת		
עובדת שיקום	08-6331097	08-6330191
מרפאה (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	
רווחה	03-7776777	08-6331019

מחוז דן ושלוחת נתניה

כתובת המחוז: דרך יעקב דורי, ת.ד. 928 קריית אונ. מיקוד 5510801.

ימי קבלה במחוז: הנהלה, שיקום, ותעסוקה - קבלת קהל בתיאום מראש.

המחלקה לשירותים רפואיים ורווחה - יום ב, ה' 08:00-13:00, יום ד' 15:00-18:00

קבלת קהל אצל הרופא המוסמך המחוזי בתיאום מראש.

כתובת שלוחת נתניה: הצורן 2, אזור התעשייה החדש, קומה 2. ת.ד. 8115 נתניה, מיקוד

4250602.

ימי קבלה בשלוחה: יום א, ה' 08:00-12:00, יום ד' 15:00-18:00 - עבור שירותים רפואיים.

נושא הטיפול	טלפון	פקס
מזכירות המחוז (בתיאום מראש)	03-7380333	03-7380660
שיקום (בתיאום מראש)		
מפקחת עובדי שיקום	03-7380336	03-7380676
מרכזת עבודה קהילתית	03-7380347	
עובדי שיקום – יחידה ממוקדת	03-7380326	
	03-7380340	
	03-7380327	
	03-7380334	
	03-7380331	
עובדי שיקום – יחידה שיקומית	03-7380330	
	03-7380339	
	03-7380337	
	03-7380332	
מרפאה (באמצעות המוקד הטלפוני)		
רופא מוסמך מחוזי - אותיות א'-ה'	03-7776777	03-7380631
עובדת שירותים רפואיים - אותיות א'-ה'		03-7380298
רופא מוסמך מחוזי - אותיות ו'-נ'		03-7380631
עובדת שירותים רפואיים - אותיות ו'-נ'		03-7380694
רופא מוסמך מחוזי אותיות ס'-ת' ונכים + 100%		03-7380631
עובדת שירותים רפואיים (לנכים +100% - 90%)		03-7380366
עובדת שירותים רפואיים - אותיות ס'-ת'		03-7380029
עובדת שירותים רפואיים - תשלומי חופשת מחלה + טיפולי שיניים)		03-7380630

המשך בעמוד הבא

מחוז דן ושלוחת נתניה (המשך)

נושא הטיפול	טלפון	פקס
רווחה (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	03-7380663
תעסוקה	03-7380351	03-7380660
שלוחת נתניה		
מרפאה (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	073-2565833

מחוז חיפה

כתובת המחוז: רח' דוד המלך 44, נווה-דוד, חיפה, מיקוד 3542126.

ימי קבלה במחוז: הנהלה, שיקום, ותעסוקה - קבלת קהל בתיאום מראש.

המחלקה לשירותים רפואיים ורווחה - יום ב, 08:00-13:00, יום ד' 15:00-18:00.

קבלת קהל אצל הרופא המוסמך המחוזי בתיאום מראש.

נושא הטיפול	טלפון	פקס
מזכירות המחוז (בתיאום מראש)	04-8301114/5/6	04-8301120
שיקום (בתיאום מראש)		
מפקחת עובדי שיקום	04-8301126	04-8301383
עובדות שיקום	04-8301126	04-8301383
	04-8301257	
	04-8301127	
	04-8301128	
	04-8301132	
	04-8301129	
	04-8301125	
	04-8301122	
	04-8301131	
	04-8301380	
	04-8301124	
רכזת קבוצות	04-8301181	
תעסוקה		
מרפאה (באמצעות המוקד הטלפוני)		
צוות 1	03-7776777	04-8301261
צוות 2		04-8301145
		04-8301263
צוות 3		04-8301385
צוות 4		04-8301379
צוות 5		04-8301140

מחוז טבריה

כתובת המחוז: דרך נצרת, ת.ד. 773, טבריה. מיקוד 1432301

ימי קבלה במחוז:

הנהלה, שיקום, ותעסוקה - קבלת קהל בתיאום מראש.

המחלקה לשירותים רפואיים ורווחה - יום ב' 13:00-08:00, יום ד' 18:00-15:00, יום ה' 13:00-08:00.

קבלת קהל אצל הרופא המוסמך המחוזי בתיאום מראש.

פקס	טלפון	נושא הטיפול
04-6792208	04-6729301	מזכירות המחוז (בתיאום מראש)
	04-6729302	
שיקום (בתיאום מראש)		
04-6792208	04-6729322	מפקח עובדי שיקום
	04-6729314	עובדות שיקום
	04-6729316	
	04-6729321	
04-6715742	03-7776777	מרפאה (באמצעות המוקד הטלפוני)
04-6792208	03-7776777	רווחה (באמצעות המוקד הטלפוני)
	04-6729313	תעסוקה

מחוז ירושלים

כתובת המחוז: רח' בית"ר 2, ירושלים. מיקוד 9338601.

ימי קבלה במחוז:

הנהלה, שיקום, ותעסוקה - קבלת קהל בתיאום מראש.

המחלקה לשירותים רפואיים ורווחה - יום ב' 13:00-08:00, יום ד' 18:00-15:00, יום ה' 13:00-08:00.

קבלת קהל אצל הרופא המוסמך המחוזי בתיאום מראש.

נושא הטיפול	טלפון	פקס
מזכירות המחוז (בתיאום מראש)	02-5657200	02-5657238
	02-5657201	
שיקום (בתיאום מראש)		
מפקחת עובדי שיקום	02-5657210	02-5657238
	02-5657235	
	02-5657206	
	02-5657205	
	02-5657224	
	02-5657204	
עובדות שיקום	03-7776777	02-5657236
		02-5657274
מרפאה (באמצעות המוקד הטלפוני)		
רווחה (באמצעות המוקד הטלפוני)		
תעסוקה	02-5657222	02-5657238

מחוז רחובות

כתובת המחוז: רח' מרשוב 5, רחובות. מיקוד 7644307.

ימי קבלה במחוז:

הנהלה, שיקום, ותעסוקה - קבלת קהל בתיאום מראש.

המחלקה לשירותים רפואיים ורווחה - יום ב' 13:00-08:00, יום ד' 18:00-15:00, יום ה' 13:00-08:00.

קבלת קהל אצל הרופא המוסמך המחוזי בתיאום מראש.

נושא הטיפול	טלפון	פקס
מזכירות המחוז (בתיאום מראש)	08-9442916	073-3231738
	08-9442934	
שיקום (בתיאום מראש)		
מפקחת עובדי שיקום	08-9442953	073-3231799
	08-9442949	
	08-9442020	
עובדות שיקום		
מרפאה (באמצעות המוקד הטלפוני)		
צוות 1	03-7776777	073-3231797
		073-3231795
צוות 2		
רווחה (באמצעות המוקד הטלפוני)		
073-3231796 03-7776777		
תעסוקה		
073-3231738 08-9442904		

מחוז תל אביב

כתובת המחוז: דרך יעקב דורי, ת.ד. 931 קריית אונו. מיקוד 5510801.

ימי קבלה במחוז:

הנהלה, שיקום, ותעסוקה - קבלת קהל בתיאום מראש.

המחלקה לשירותים רפואיים ורווחה - יום ב' 13:00-08:00, יום ד' 18:00-15:00, יום ה' 13:00-08:00.

קבלת קהל אצל הרופא המוסמך המחוזי בתיאום מראש.

נושא הטיפול	טלפון	פקס
מזכירות המחוז (בתיאום מראש)	03-7380146	03-7380606
	03-7380148	
שיקום (בתיאום מראש)		
מפקחת עובדי שיקום	03-7380126	03-7380604
	03-7380118	
	03+7380119	
	03-7380121	
	03-7380124	
	03-7380125	
	03-7380128	
	03-7380129	
	03-7380130	
	03-7380120	
יחידה להתערבות ממוקדת		
מרפאה (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	03-7380600
		03-7380602
		03-7380601
רווחה (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	03-7380194
		03-7380605
		03-7380786
תעסוקה	03-7380122	03-7380606

מטה אגף שיקום

כתובת המשרדים: בניין מרכבים, ז'בוטינסקי 94, פתח תקווה.

כתובת למשלוח דואר: אגף שיקום נכים, רח' קפלן 23, הקרייה תל אביב, מיקוד 6473424.

נושא הטיפול	טלפון	פקס
לשכת ראש האגף	073-3876600	073-3877400
	073-3876501	
היחידה הארצית לשירותי שיקום	073-3876877	073-3877361
היחידה לשירותים רפואיים		
מזכירות	073-3876551	073-3877369
טיפול רפואי למתגוררים בחו"ל	073-3877551	
	073-3877552	
היחידה לרכב רפואי (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	073-3877369
היחידה לשיקום בתעסוקה	073-3876612	073-3877361
היחידה לתגמולים והטבות	073-3877530	073-3877365
חידה לתביעות וקביעת זכאות		
ראש היחידה	073-3876631	073-3877371
תחום תביעות נכים (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	073-3877375
חוליות לבדיקת וקביעת זכאות נכים – מרכז (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	073-3877375
חוליות לבדיקת וקביעת זכאות נכים – צפון (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	073-3877375
תחום החלטות קציני תגמולים (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	073-3877373
תחום קישור לבתי משפט	073-3876639	073-3877366
	073-3877512	

פניות הציבור

ר' תחום פניות הציבור הינו הסמכות המתכללת באגף לטיפול מיטבי בפניות הציבור, במטרה להוות כתובת נאמנה לנכה ולפעול לשיפור מתמיד במתן הישרות.

מתפקיד ר' תחום פניות הציבור לערוך התייחסות לפנייה עפ"י עובדות וממצאים, משמעויות, מענה והמלצות.

בכל מחוז שיקום ישנו אחראי על פניות הציבור לצורך בדיקה וטיפול בפניות זכאים.

קיימת אפשרות לפנות גם לאחראי על פניות הציבור האגפי.

בטרם ביצוע פנייה יש למצות את הטיפול מול הגורם האחראי במחוז.

להלן דרכי ההתקשרות עם ר' תחום פניות הציבור במטה ונציגי פניות הציבור במחוזות האגף:-

נושא הטיפול	טלפון	פקס	דואר אלקטרוני
פניות הציבור- מטה האגף			
ראש תחום פניות הציבור	073-3876619	073-3877400	Shikumn@mod.gov.il
פניות הציבור- מחוז ב"ש			
סגנית מנהלת המחוז	08-6206663	08-6238574	Shikumb@mod.gov.il
	08-6206664		
פניות הציבור- מחוז דן			
סגנית מנהל המחוז	03-7380333	03-7380660	shikumdan@mod.gov.il
פניות הציבור- מחוז חיפה			
סגנית מנהל המחוז	04-8301114	04-8301120	Shikumh@mod.gov.il
	04-8301115		
	04-8301116		
פניות הציבור- מחוז טבריה			
סגן ומפקח עובדי שיקום (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	04-6792208	Shikumt@mod.gov.il
פניות הציבור- מחוז ירושלים			
סגנית וראש תחום רווחה (באמצעות המוקד הטלפוני)	03-7776777	02-5657274	Shikumj@mod.gov.il
פניות הציבור- מחוז רחובות			
סגן מנהלת מחוז	08-9442916	073-3231738	Shikumr@mod.gov.il
	08-9442934		
פניות הציבור- מחוז תל אביב			
סגנית וראש תחום רווחה	-	-	Shikumh@mod.gov.il

וועדות רפואיות

- ההתקשרות עם היחידה לוועדות רפואיות במחוזות ובמטה הינה באמצעות המוקד הטלפוני בטל' 03-7776777.
- כמו כן בימי קבלת קהל כמפורט בטבלה כלהלן, ניתן להניח פניות בתיבות האיסוף הממוקמות בכניסה למבני מחוזות אגף השיקום והמטה.
פירוט מיקום אתרי הוועדות ושעות פעילותן מפורסם באתר האינטרנט של האגף בלשונית ועדות רפואיות.
- ניתן לשלוח מסמכים בדואר ישראל ובפקס, כמופרט כלהלן.
לנוחיותכם, להלן ריכוז פרטי נציגי המנהלה הרפואית במחוזות השיקום:-

נושא הטיפול	כתובת	פקס	ימי קבלת קהל	טלפון - באמצעות המוקד הטלפוני
מחוז באר שבע	רח' סוקולוב 14, באר שבע 8428830	08-6238574	יום ב' 08:00-13:00 יום ד' 18:00-15:00	03-7776777
מחוז דן	דרך יעקב דורי, ת.ד. 928, קריית אונו 5510801	03-7380632	יום ב' 12:00-08:00 ד' 18:00-15:00	
מחוז חיפה	רח' דוד המלך 44, חיפה 3542126	04-8524708	יום ב' 13:00-08:00 יום ד' 18:00-15:00	
מחוז טבריה	דרך נצרת ת.ד. 773, טבריה, 1432301	04-6715742	עד להודעה חדשה לא תתקיים קבלת קהל במנהלת הוועדות הרפואיות	
מחוז ירושלים	רח' בית"ר 2, ירושלים 9338601	02-5657239	יום ב' 12:00-08:00 יום ד' 18:00-15:00	
מחוז רחובות	רח' מרשוב 5, רחובות 7644307	08-9442955	יום ב' 13:00-08:00 יום ה' 13:00-08:00	
מחוז תל אביב	דרך יעקב דורי, ת.ד. 931, קריית אונו 5510801	03-7380601	יום ב' 13:00-08:00 יום ד' 13:00-08:00	
מטה האגף	ז'בוטינסקי 94, פתח תקווה 4959251	073-3877370	יום ב' 08:00-12:00 יום ה' 08:00-12:00	